

รายงานการวิจัย

เจตคติและความตระหนักรู้ต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40
ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร
ATTITUDES TO AND AWARENESS OF THE SOCIAL SECURITY SYSTEM
IN ACCORDANCE WITH SECTION 40 COVERING
INFORMAL WORKERS IN BANGKOK

รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ศักดิ์ ศิริจารุภัทร
ASSOCIATE PROFESSOR PRASITTISAK SIRIJARUPAT

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2559

คณะศิลปศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานการวิจัย

เจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40
ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร
ATTITUDES TO AND AWARENESS OF THE SOCIAL SECURITY SYSTEM
IN ACCORDANCE WITH SECTION 40 COVERING
INFORMAL WORKERS IN BANGKOK

รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ศักดิ์ ศิริจารุภัทร
ASSOCIATE PROFESSOR PRASITTISAK SIRIJARUPAT

b00264182
RC 00005

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2559

คณะศิลปศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง เจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของ
แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ศักดิ์ ศิริจารุภัทร
พ.ศ. 2559
หน่วยงาน ภาควิชามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ 02-3298000 ต่อ 3759 โทรสาร 02-3298435

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน และเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน จำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างเป็นแรงงานนอกระบบใน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 จำนวน 500 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดเจตคติ และแบบวัดความตระหนัก มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 และ 0.93 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ชนิดสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test for independent sample) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA : F-test) แล้วทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe ผลการวิจัยพบว่า

1. แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามกลุ่มระหว่างกลุ่มที่ทำกับไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 พบว่า กลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติอยู่ในระดับมาก กลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
2. แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกตามกลุ่มระหว่างกลุ่มที่ทำกับไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 พบว่า กลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักอยู่ในระดับสูง กลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักอยู่ในระดับปานกลาง
3. แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งรายด้าน และภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : เจตคติ / ความตระหนัก / ระบบประกันสังคม / ระบบประกันสังคมมาตรา 40 /
แรงงานนอกระบบ

Research Title Attitudes to and Awareness of the Social Security System in Accordance with Section 40 covering Informal Workers in Bangkok

Researcher Associate Professor Prasittisak Sirijarupat

Year 2016

Organization Department of Human and Social, Faculty of Liberal Arts
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Chalongkrung Road, Ladkrabang, Bangkok 10520
Tel. 02-3298000 Ext 3759 Fax 02-3298435

ABSTRACT

The objective of this research was to study the attitudes to, and awareness of, the Social Security System (SSS) in accordance with Section 40 covering informal workers in Bangkok, and comparing these attitudes and awareness as classified by gender, age, and marital status. The samples of this study comprised 500 informal workers in Bangkok, chosen by the systematic random sampling method. The research instrument covered attitude towards, and awareness of, the SSS in accordance with Section 40, with Cronbach's Alpha Reliability Coefficients at 0.95 and 0.93, respectively. The obtained data were analyzed using Standard Deviation, t-test for independent samples, and One-Way ANOVA (F-test) through the multiple comparison test, Scheffe's method. The findings of this study are as follows:

1) The overall attitude towards the SSS in accordance with Section 40, covering informal workers, was at a very positive level. Classified by groups covered by the SSS in accordance with Section 40, the attitudes were at much positive level, and when classified by groups not covered by the SSS, at a moderate positive level.

2) The overall awareness of the SSS in accordance with Section 40 covering informal workers was at a high level. Classified by groups covered by the SSS in accordance with Section 40, the awareness was at a high level, and when classified by groups not covered by the SSS, at a moderate level.

3) The overall of attitudes to and awareness of the SSS in accordance with Section 40, covering informal workers, amongst different genders, ages, and marital status were not significant

Keywords : attitude, awareness, social security system, social security system in accordance with Section 40, informal workers

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากเงินรายได้ของคณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณเจ้าของผลงานทุกท่านที่ได้อ้างอิงไว้ในบรรณานุกรมของรายงานการวิจัยฉบับนี้ และขอขอบพระคุณแรงงานนอกระบบในเขตกรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ ขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นบุพการี บูรพาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสำคัญในการวางรากฐานการศึกษาที่ดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แรงงานนอกระบบ.....	5
2.2 ระบบประกันสังคม.....	8
2.3 ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40.....	13
2.4 เจตคติ.....	19
2.5 ความตระหนัก.....	22
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	33
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตาม มาตรา 40 ของแรงงาน.....	35
4.3 การเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน.....	41
4.3.1 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีเพศต่างกัน.....	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการตีพิมพ์เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.3.2 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีอายุต่างกัน.....	47
4.3.3 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน.....	51
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
5.1 สรุป.....	56
5.2 อภิปรายผล.....	57
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	2.1 จำนวนและร้อยละของแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ จำแนกตามเพศเป็นรายภูมิภาค ปี 2552–2558 ทัวราชอาณาจักร.....	8
2.2	จำนวนผู้ประกันตนในข่ายกองทุนประกันสังคมทั้งหมด จำแนกตามมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ปี 2552–2558.....	18
3.1	แสดงจำนวนข้อ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	31
4.1	จำนวน ร้อยละ และลำดับที่ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	33
4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร.....	36
4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร.....	37
4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ด้านบริบท จำแนกเป็นรายข้อ.....	38
4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ด้านสิทธิประโยชน์ จำแนกเป็นรายข้อ.....	40
4.6	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน จำแนกเป็นรายข้อ.....	42
4.7	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน.....	43
4.8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ด้านบริบท.....	44
4.9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ด้านสิทธิประโยชน์.....	46
4.10	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน.....	47
4.11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน.....	48
4.12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ด้านบริบท.....	49
4.13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ด้านสิทธิประโยชน์.....	50
4.14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน.....	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.15	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน.....	51
4.16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ด้านบริบท.....	52
4.17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ด้านสิทธิประโยชน์.....	54

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
3.1	ขั้นตอนการสู่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบ.....	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แรงงานมีความสำคัญต่อประเทศในหลายด้านไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจที่แรงงานนอกจากจะเป็นปัจจัยการผลิตแล้ว แรงงานยังเป็นผู้บริโภคสินค้าและบริการด้วย ส่วนด้านการเมืองแรงงานมีการรวมกลุ่มกันเป็นสหภาพแรงงาน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองหรือกดดันให้หน่วยงานรัฐจัดสวัสดิการหรือออกกฎหมายเพื่อประโยชน์แก่คนงาน และด้านสังคมนั้นการที่แรงงานอยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดใหญ่ ทำให้เกิดกิจกรรมทางสังคมขึ้น เช่น หมู่บ้าน โรงเรียน ตลาด สถานที่พักผ่อน ฯลฯ สำหรับประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 33-34) ในยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ที่มีแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการใช้สิทธิแรงงานขั้นพื้นฐานในสถานประกอบการ โดยเฉพาะในด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย ชั่วโมงการทำงาน การไม่เลือกปฏิบัติ มีระบบค่าจ้างและสวัสดิการแรงงานที่เป็นธรรม รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนากฎเกณฑ์ด้านแรงงานและการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิผลเพื่อคุ้มครองแรงงาน นอกจากนี้ยังมีมุ่งยกระดับคุณภาพของระบบการคุ้มครองทางสังคมให้ครอบคลุม กำหนดนโยบาย มาตรการทางกฎหมายและทางสังคมในการจัดหลักประกันทางสังคมแก่แรงงานทั้งในระบบและนอกระบบอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม มีสวัสดิการแรงงานที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

หลักประกันสำหรับชีวิตของคนวัยทำงานนับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากขึ้นทุกขณะ เนื่องจากในทุกวันนี้มีการแข่งขันสูง จำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น ความแออัดยัดเยียดในพื้นที่ต่างๆ ของเมืองใหญ่ก็มีเพิ่มขึ้น แต่ปริมาณงานไม่สัมพันธ์กับปริมาณคน ทำให้มีจำนวนคนว่างงานก็มีเพิ่มสูงขึ้นด้วยเหตุนี้ “การประกันสังคม” จึงเป็นอีกทางออกหนึ่งที่รัฐบาลมีขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองบุคคลที่อยู่ในวัยทำงาน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงานเพื่อให้มีสวัสดิการที่ดี เป็นหลักประกันและเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 40 กำหนดให้ “บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา 33 (ลูกจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์เป็นผู้ประกันตน) จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ โดยให้แสดงความจำนงต่อพนักงาน หลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา 54 (ประโยชน์ทดแทนในกรณี ประสบนันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ กรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา 39) ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

ผลการดำเนินการขึ้นทะเบียนประกันสังคมตามมาตรา 40 ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2553 (ระยะเวลา 16 ปี) มีจำนวนผู้ประกันตนเพียง 84 คนเท่านั้น เนื่องจากสิทธิประโยชน์ยังไม่จูงใจเท่าที่ควร ผลที่เกิดขึ้นนี้ทำให้ช่วงปี พ.ศ. 2554 สำนักงานประกันสังคมได้ปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาขึ้น เพื่อเป็นช่องทางในการคุ้มครองประกันสังคมแก่แรงงานนอกระบบ โดยมีการปรับปรุงสิทธิประโยชน์ให้เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งออกเป็นพระราชกฤษฎีกาในการกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ่ายเงินสมทบ ประเภทประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. 2554 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2554 โดยกำหนดว่ามีสิทธิให้เลือก 2 ทางเลือก ได้แก่ ทางเลือกที่ 1 ให้ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเดือนละ 100 บาท โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์เงินทดแทนการขาดรายได้ กรณีเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ และค่าทำศพกรณีตาย ส่วนทางเลือกที่ 2 ให้ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเดือนละ 150 บาท จะได้รับสิทธิประโยชน์เหมือนทางเลือกที่ 1 แต่ที่จะได้รับเพิ่มคือ เงินบำนาญชราภาพ ส่วนช่องทางในการชำระเงินสมทบสามารถทำได้หลายช่องทาง เช่น สำนักงานประกันสังคมทั่วประเทศ หน่วยเคลื่อนที่ของสำนักงานประกันสังคม เคาน์เตอร์เซอร์วิส ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย ห้างเทศโก้โลตัส และไปรษณีย์ เป็นต้น โดยผลการดำเนินการรับสมัครขึ้นทะเบียนประกันสังคมมาตรา 40 ตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2555 (ระยะเวลาประมาณ 17 เดือน) มีผู้มาสมัครจำนวน 1,384,647 คน คิดเป็นร้อยละ 98.72 ของจำนวนเป้าหมายที่ตั้งไว้ 1,200,000 คน

ถึงแม้ว่าระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักงานประกันสังคมได้มีการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาในการกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลที่สมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. 2554 แล้ว อีกทั้งในปี 2556 ก็ได้มีการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการรับสิทธิประโยชน์ กล่าวคือ ผู้ประกันตนตามมาตราที่ 40 สามารถรับบำนาญชราภาพรายเดือนได้เพิ่มขึ้น แต่เมื่อพิจารณาจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมดที่สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจไว้ว่ามีจำนวน 24,000,000 คน แต่จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 40 ที่ได้สำรวจเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 พบว่า มีจำนวนเพียง 1,800,000 คนเท่านั้น ซึ่งถือเป็นจำนวนที่ค่อนข้างน้อยมาก โดยพบว่ามีสาเหตุจากหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่การสมัครอัตราเงินสมทบ และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ ยังไม่มีความน่าสนใจหรือยังไม่จูงใจให้แรงงานดังกล่าวเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการประกันสังคมตามมาตรา 40 กับการประกันของภาคเอกชนที่มีความใกล้เคียงกัน กลับพบว่า ความน่าสนใจของการทำประกันสังคมมีน้อยมากและคนกลับให้ความสนใจกับการทำประกันกับบริษัทเอกชนมากกว่า

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาข้อมูลจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานจริงถึงสาเหตุที่ทำให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานเลือกเข้าสู่ระบบประกันสังคม โดยมุ่งศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพราะกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ มีแรงงานนอกระบบอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและหลากหลาย จึงมีความเหมาะสมที่จะศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ซึ่งการวิจัยดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงความชอบ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด และความสำนึกของแรงงานที่มีต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุงระบบประกันสังคมให้สามารถตอบโจทย์หรือตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ใช้แรงงานได้จริง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ที่เหมาะสมของการประกันสังคมให้มีความน่าสนใจ โดยให้สามารถขยายความคุ้มครองได้ครอบคลุมความต้องการของผู้ประกันตนอย่างแท้จริง ตรงตามความต้องการของผู้ประกันตนอย่างแท้จริง เป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้บุคคลทั่วไปเกิดความต้องการเข้าสู่ระบบประกันสังคมมากยิ่งขึ้น และสุดท้ายก็เพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ประกันตนที่อยู่ในระบบจ่ายเงินสมทบอย่างต่อเนื่อง เพื่อความเป็นผู้ประกันตนต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

2) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพสมรส

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 จำนวน 1,293,285 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2559 : Online)

1.5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973 : 1088) ที่ขนาดประชากร ∞ ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน แต่ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ปรับเพิ่มขึ้นเป็น จำนวน 500 คน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.3.1 ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ และสถานภาพสมรส

1.5.3.2 ตัวแปรตาม คือ เจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1) เจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 หมายถึง การแสดงถึงความชอบและความคิดเห็นของแรงงานนอกระบบที่มีต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 โดยมีความรู้สึกศรัทธาและเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 รวมทั้งเห็นว่าระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึ่งได้ และมีความไว้วางใจในการดูแลจากระบบประกันสังคม

2) ความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและความสำนึกของแรงงานนอกระบบที่มีต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 โดยคำนึงถึงเหตุผล เหตุการณ์ หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้ากระตุ้นที่เกิดจากการรับรู้และการคิด ทั้งในด้านบริบท และด้านสิทธิประโยชน์ คือ

2.1) ด้านบริบท หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและความสำนึกของแรงงานนอกระบบที่มีต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 โดยเห็นว่ามี ความจำเป็น มีประโยชน์ มีความสะดวกในการเข้ารับบริการ รวมทั้งเห็นว่าแรงงานนอกระบบทุกคนควรเข้าร่วม

2.2) ด้านสิทธิประโยชน์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและความสำนึกของแรงงานนอกระบบที่มีต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีชราภาพ และกรณีอื่นๆ ในอนาคต รวมทั้งรู้สึกว่าอัตราเงินสมทบมีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

3) แรงงานนอกระบบ หมายถึง แรงงานในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 ที่ทำงานอิสระและมีรายได้ แต่การทำงานไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

4) เพศ หมายถึง เพศของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

5) อายุ หมายถึง อายุของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี ระหว่าง 31-45 ปี และมากกว่า 45 ปีขึ้นไป

6) สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพการสมรสของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น โสด และสมรส

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แรงงานนอกระบบ
- 2.2 ระบบประกันสังคม
- 2.3 ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40
- 2.4 เจตคติ
- 2.5 ความตระหนัก
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แรงงานนอกระบบ

2.1.1 ความหมายของแรงงานนอกระบบ

องค์การแรงงานระหว่างประเทศหรือ ILO ได้ให้คำจำกัดความแรงงานนอกระบบ โดยจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม (ILO, 2002) กล่าวคือ

1) แรงงานในฐานะผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ประกอบด้วย นายจ้าง ผู้จ้างงานตนเอง (Own account operator) และสมาชิกในครอบครัวที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน (Unpaid family worker)

2) แรงงานในฐานะที่เป็นลูกจ้างนอกระบบ ซึ่งอาจทำงานในวิสาหกิจที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ รวมถึงแรงงานที่ไม่มีนายจ้างแน่นอน ซึ่งประกอบไปด้วย แรงงานรับจ้างรายวัน แรงงานรับเหมาช่วงในภาคอุตสาหกรรม แรงงานพันธะสัญญา และแรงงานชั่วคราว แรงงานที่ทำงานไม่เต็มเวลา (Part-time Worker) ที่ไม่ได้รับการคุ้มครอง และแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ให้ความหมายแรงงานนอกระบบโดยอ้างอิงกับความหมายของแรงงานในระบบว่าหมายถึง ผู้ที่ทำงานตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป แต่การทำงานไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

กระทรวงแรงงาน จำแนกแรงงานนอกระบบเป็น 7 กลุ่ม โดยมีแนวคิดเช่นเดียวกับ ILO อันประกอบด้วย ผู้รับงานไปทำที่บ้านและผู้รับจ้างทำของ สหกรณ์เครดิตยูเนียน เกษตรกรและชาวประมง คนขับยานพาหนะรับจ้างนอกระบบ ผู้ประกอบการอาชีพอิสระในและนอกภาคเกษตร ลูกจ้างของนายจ้างที่ไม่ได้ทำงานทั้งปีและลูกจ้างทำงานบ้าน

สำนักงานประกันสังคมให้ความหมาย “แรงงานนอกระบบ” ว่าหมายถึง “ผู้มีการทำงาน มีรายได้ และไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในความคุ้มครองของกฎหมายประกันสังคม” โดยจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ (สำนักงานประกันสังคม, 2548) กล่าวคือ

1) กลุ่มที่มีการทำงานหรือรับจ้างและมีรายได้ เช่น ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้รับจ้างทำของ แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล (แรงงานภาคเกษตร) แรงงานในกิจการประมง ผู้รับจ้างทำงานบ้าน คนขับรถส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระทั่วไป เช่น คนขับรถรับจ้าง ผู้ทำการเกษตรทั้งที่มีที่ดินเป็นของตนเองหรือเช่า ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม ช่างซ่อมรองเท้า ช่างซ่อมนาฬิกา เจ้าของร้านขายของชำ รวมถึงผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ระดับวิชาชีพซึ่งมีรายได้สูงด้วยเช่น ทนายความ แพทย์ทันตแพทย์

สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร (2549 : 40) ให้ความหมายแรงงานนอกระบบว่า แรงงานนอกระบบ หมายถึง แรงงานที่ทำงานอิสระ หรือเป็นแรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองในระบบการประกันสังคม

โดยสรุปแล้ว แรงงานนอกระบบ หมายถึง แรงงานที่ทำงานอิสระ และมีรายได้ แต่การทำงานไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

2.1.2 ประเภทของแรงงานนอกระบบ

สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร (2549 : 40-43) แบ่งประเภทของแรงงานนอกระบบ ไว้ดังนี้

- 1) คนงานที่ทำงานไม่เต็มเวลา (Part-Time Worker)
- 2) คนงานที่รับงานมาทำที่บ้าน (Home-Base Worker)
- 3) คนงานที่ทำงานแบบเหมาช่วง (Sub-Contract Worker)
- 4) คนงานที่ทำงานระยะสั้น (Short-Time Worker)

โดยสามารถที่จะจำแนกประเภทของแรงงานนอกระบบได้ 2 กลุ่ม ดังนี้
กลุ่มแรก คือ กลุ่มที่ทำงานรับจ้าง และมีเงินเดือนประจำ ได้แก่

- ก. แรงงานที่รับจ้างเอางานไปทำที่บ้าน
- ข. แรงงานรับจ้างทำของ
- ค. แรงงานรับจ้างทำการเกษตร ตามฤดูกาล
- ง. แรงงานประมง
- จ. คนรับใช้และคนทำงานบ้าน
- ฉ. คนขับรถ (ส่วนตัวตามบ้าน) เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มที่ทำอาชีพอิสระทั่วไป ได้แก่

- ก. คนขับรถรับจ้าง
- ข. เกษตรกร ชาวนา ชาวสวน
- ค. แม่ค้าหาบเร่ แผงลอย
- ง. ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม
- จ. เจ้าของร้านขายของชำขนาดเล็ก เป็นต้น

2.1.3 ปัญหาของแรงงานนอกระบบ

ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ (2558 : Online) กล่าวถึงปัญหาของแรงงานนอกระบบว่าประกอบด้วย

1) ไม่เป็นที่รับรู้ของสังคม (invisible) เนื่องจากสังคมไทยขาดระบบข้อมูลของแรงงานนอกระบบ ทำให้แรงงานเหล่านี้เข้าข่าย “ไม่มีตัวตน” ส่งผลให้แรงงานเหล่านี้มีเงื่อนไขการทำงานที่ไม่เป็นธรรม มีรายได้ไม่แน่นอน ขาดการคุ้มครองทั้งทางด้านแรงงานและหลักประกันทางสังคม ต้องเผชิญความเสี่ยงในทางเศรษฐกิจและสังคมที่รุนแรงและบ่อยครั้งกว่าแรงงานในระบบ ในขณะที่มีความสามารถในการจัดการความเสี่ยงน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เนื่องจากกฎหมายสำคัญ ด้านแรงงาน คือ พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พ.ร.บ. เงินทดแทน พ.ศ. 2537 พ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ. 2533 พ.ร.บ. ความปลอดภัยในสถานประกอบการ พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายฉบับอื่นๆ ที่มีอยู่ล้วนแต่ครอบคลุมเฉพาะแรงงานในระบบ แรงงานนอกระบบจึงไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายเหล่านี้ แม้ในปี 2547 กระทรวงแรงงานได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานรับไปทำที่บ้าน แต่ก็ยังไม่ได้ให้ความคุ้มครองในหลักการที่สำคัญอีกหลายประการ โดยเฉพาะค่าตอบแทนที่เป็นธรรม สาระสำคัญที่กฎกระทรวงให้การคุ้มครองก็คือเรื่องสุขภาพความปลอดภัย แต่ก็ยังคงมีปัญหาในเรื่องกลไก มาตรการการปฏิบัติ และการบังคับใช้กฎหมายอยู่มาก

3) ค่าตอบแทนไม่เป็นธรรมและรายได้ไม่แน่นอน แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ไม่ได้รับค่าแรงขั้นต่ำ และมีรายได้ไม่แน่นอน แม้จะทำงานในลักษณะและมีคุณค่าเดียวกันกับที่ผลิตอยู่ในโรงงานก็ตาม เนื่องจากแรงงานเหล่านี้ไม่ได้รับการคุ้มครองจาก พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และขาดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองค่าแรงของตน

4) งานไม่ต่อเนื่อง ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับภาวะการชาย การตลาดของสินค้า หรือสถานการณ์ของสังคม ทำให้ไม่มีความมั่นคงในการทำงาน ไม่สามารถวางแผนการผลิตและแผนการทำงานได้

5) เข้าไม่ถึงประกันสังคม เนื่องจาก พ.ร.บ. ประกันสังคมฉบับปัจจุบันยกเว้นการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ ทำให้ผู้ทำการผลิตขาดหลักประกันที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่ผู้ใช้แรงงานในระบบได้รับ ไม่ว่าจะเป็น กรณิ การเจ็บป่วย ทูพผลกระทบ ตาย คลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน

6) เข้าไม่ถึงทรัพยากรและการสนับสนุนจากรัฐ จึงเป็นเหตุให้ขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะฝีมือ การใช้กองทุนหมุนเวียน รวมทั้งการได้รับบริการด้านสาธารณสุขที่เหมาะสม

7) ไม่มีองค์กร ไม่มีตัวแทน ไม่มีอำนาจต่อรอง ลักษณะการทำงานของแรงงานนอกระบบมักจะกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปจึงขาดการรวมกลุ่ม หรือแม้จะมีการรวมกลุ่มก็เป็นกลุ่มขนาดเล็ก ประกอบกับการไม่เข้าใจในเรื่องสิทธิของตนเองในฐานะแรงงาน จึงไม่มีอำนาจในการต่อรองทั้งกับนายจ้าง หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

8) มีปัญหาสุขภาพและสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งมีความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่ไม่ปลอดภัย จึงทำให้ แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับปัญหาด้านสุขภาพ และความเสี่ยงจากอุบัติเหตุในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 จำนวนและร้อยละของแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ จำแนกตามเพศเป็นรายภูมิภาค ปี 2552–2558 ทัวราชอาณาจักร

ผู้ใช้งานทำ	รวม	ภูมิภาค (หน่วย : พันคน)				
		กทม.	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
2558 (2015)						
รวม (Total)	38,330.4	5,262.5	11,580.9	6,457.8	9,983.9	5,045.3
ชาย (Male)	20,776.3	2,787.3	6,279.6	3,474.3	5,430.1	2,805.0
หญิง (Female)	17,554.1	2,475.2	5,301.3	2,983.5	4,553.8	2,240.3
แรงงานในระบบ	16,918.1	3,872.4	6,686.4	1,879.9	2,389.7	2,089.7
ชาย (Male)	9,077.5	1,971.3	3,615.6	986.0	1,331.5	1,173.0
หญิง (Female)	7,840.6	1,901.1	3,070.8	893.9	1,058.2	916.7
แรงงานนอกระบบ	21,412.3	1,390.1	4,894.6	4,577.9	7,594.2	2,955.5
ชาย (Male)	11,698.8	815.9	2,664.0	2,488.4	4,098.6	1,631.9
หญิง (Female)	9,713.5	574.2	2,230.6	2,089.5	3,495.6	1,323.6
คิดเป็นร้อยละ						
รวม (Total)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ชาย (Male)	54.2	53.0	54.2	53.8	54.4	55.6
หญิง (Female)	45.8	47.0	45.8	46.2	45.6	44.4
แรงงานในระบบ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ชาย (Male)	53.7	50.9	54.1	52.4	55.7	56.1
หญิง (Female)	46.3	49.1	45.9	47.6	44.3	43.9
แรงงานนอกระบบ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ชาย (Male)	54.6	58.7	54.4	54.4	54.0	55.2
หญิง (Female)	45.4	41.3	45.6	45.6	46.0	44.8
ข้อมูลย้อนหลัง						
2557 (2014)	38,421.0	5,247.4	11,486.4	6,549.0	10,046.5	5,091.8
2556 (2013)	39,112.4	3,860.0	9,455.2	7,324.8	13,061.3	5,411.1
2555 (2012)	39,578.3	3,871.5	9,562.8	7,382.9	13,278.4	5,482.7
2554 (2011)	39,317.2	3,863.9	9,495.3	7,292.3	13,252.8	5,412.9
2553 (2010)	38,691.6	3,846.9	9,350.1	7,187.6	12,956.7	5,350.2
2552 (2009)	38,371.5	3,944.1	9,261.7	7,181.6	12,850.4	5,133.6
ที่มา : สถิติแรงงานประจำปี 2558, กระทรวงแรงงาน (2559)						

2.2 ระบบประกันสังคม

2.2.1 ความหมายของระบบประกันสังคม

วาระคณา ขาวเขียว (2540 : 9) ให้ความหมายของระบบประกันสังคมว่า ประกันสังคม คือ โครงการบริการทางสังคมในระยะยาวที่รัฐเป็นผู้จัดดำเนินการขึ้น เพื่อมุ่งหมายให้ความคุ้มครองป้องกันมิให้ประชาชนเดือดร้อนในความเป็นอยู่ และส่งเสริมให้ได้รับความสุขพอสมควรและเป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ร่วมกัน โดยการยึดหลักให้ประชาชนแต่ละคนช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างบุคคลในสังคม ด้วยการออมรายได้ประจำตามความสามารถของแต่ละบุคคลสะสมไว้ในกองทุนประกันสังคม โดยมีนายจ้างและรัฐบาลช่วยออกเงินสมทบเข้ากองทุนอีกฝ่ายละส่วนเพื่อใช้จ่ายให้สมาชิกที่ได้รับความเดือดร้อน

เสน่ห์ สุพุทธิ (2541 : 26) ให้ความหมายของระบบประกันสังคมว่า การประกันสังคมเป็นวิธีการหนึ่งที่มีหลักการในการสร้างหลักประกันการดำรงชีพของประชาชนในสังคม โดยการที่ประชาชนผู้มีรายได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีส่วนร่วมในการออกเงินสมทบเข้ากองทุน โดยมีนายจ้างและรัฐร่วมออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมด้วย ซึ่งกองทุนนี้จะจ่ายประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบ ทั้งนี้รัฐเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการให้หลักประกันและคุ้มครองความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความมั่นคงในการดำรงชีพ

อังคณา ทักษะวิโรหะพันธ์ (2543 : 16) ให้ความหมายของระบบประกันสังคมว่า ประกันสังคม หมายถึง โครงการทางสังคมสงเคราะห์ในระยะเวลายาวอีกแบบหนึ่งที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการขึ้นเพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ความคุ้มครองป้องกันประชาชนมิให้ได้รับความเดือดร้อน ในความเป็นอยู่ของชีวิตอันเป็นส่วนรวมและส่งเสริมให้ได้รับความสุขสมบูรณ์ตามแก้อัตภาพอันเป็นหลักประกันร่วมกัน โดยมีหลักการสำคัญอยู่ที่จัดการให้ประชาชนแต่ละคนช่วยตัวเองและครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลในสังคมด้วยการอดออมเงินรายได้ประจำตามความสามารถของแต่ละคนสะสมไว้ในกองทุนกลางที่เรียกว่ากองทุนประกันสังคม โดยมีนายจ้างและรัฐบาลช่วยสมทบทุนเข้ากองทุนนี้อีกฝ่ายละส่วนเพื่อให้กองทุนมีจำนวนมากขึ้นและการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ธนบรรพ ระพีชัย (2544 : 33; อ้างใน สุภามาศ โกมลสิงห์ 2550 : 21) ให้ความหมายของระบบประกันสังคมว่า ประกันสังคม หมายถึง โครงการที่รัฐบาลจัดขึ้นเพื่อเป็นมาตรการในการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข โดยประชาชนผู้มีรายได้แต่ละคนได้มีส่วนช่วยเหลือตนเองหรือครอบครัว ออกเงินสมทบร่วมกับนายจ้าง และรัฐร่วมออกเงินสมทบอีกส่วนและกองทุนนี้จะจ่ายประโยชน์ทดแทนให้กับผู้ส่งเงินสมทบที่ได้รับความเดือดร้อนโดยมุ่งหมายที่จะเป็นหลักประกันและคุ้มครองความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต

2.2.2 หลักการของประกันสังคม

สำนักงานประกันสังคม (2544 : 7-11) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญของการประกันสังคมว่ามี 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1) ให้ความคุ้มครองประชาชน ประชาชนที่ได้รับความคุ้มครองคือ ผู้ประกันตนซึ่งครอบคลุมทุกอาชีพทุกสาขา โดยมีหลักการที่จะคุ้มครองบุคคลที่มีรายได้ไม่ให้เป็นบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ อันเป็นเหตุให้ต้องเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายมากขึ้นหรือขาดรายได้ลงอย่างกะทันหัน โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินหรือให้บริการตามความเหมาะสม

2) ให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองและส่วนรวม การประกันสังคมจะต้องใช้เงินจำนวนมาก อาศัยเงินงบประมาณแผ่นดินอย่างเดียวไม่พอ จึงกำหนดให้ผู้ประกันตนแต่ละคนร่วมกันออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม

3) เป็นการวางรากฐานความมั่นคงทางสังคม การประกันสังคมต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเป็นการสร้างความสามัคคีระหว่างบุคคลในฐานะต่างๆ โดยเฉพาะนายจ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และลูกจ้าง ซึ่งนายจ้างช่วยออกเงินสมทบโดยมิได้หวังผลตอบแทน ลูกจ้างเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานนับเป็นการพึ่งพาอาศัยกันเป็นการสร้างหลักความมั่นคงทางสังคม

สุนทรจันทร วุฒิจันทร (2548 : 11) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญของการประกันสังคมว่า มี 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1) การประกันสังคมเป็นโครงการให้ความคุ้มครองประชาชน ที่เป็นผู้ประกอบอาชีพมีรายได้พอเลี้ยงตนเองและครอบครัวสามารถช่วยเหลือตนเองได้เมื่อต้องประสบกับความเจ็บป่วยเรื้อรัง พิการ ชราภาพ หรือว่างงาน ซึ่งจะเป็นเหตุให้ต้องเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายมากขึ้นหรือขาดรายได้ประจำลงกะทันหัน ซึ่งจะกระทบไปถึงบุคคลที่อยู่ในความอุปการะของผู้ประกันตนที่เข้าร่วมโครงการ

2) การประกันสังคมมีหลักการที่จะให้ประชาชนช่วยตนเองด้วยการออมและเสียสละเพื่อส่วนรวม เนื่องจากการประกันสังคมเป็นโครงการที่จะต้องมีการใช้เงินมหาศาลในการดำเนินการซึ่งรัฐบาลผู้เดียวไม่อาจจัดการเรื่องนี้ได้จึงจำเป็นต้องระดมเงินทุนทุกฝ่ายทั้งลูกจ้างและนายจ้างซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์ วิธีนี้ถือเป็นมาตรการสร้างหลักประกันทางด้านรายได้ ทำให้มีจำนวนเงินที่มากพอในการบำบัดความเดือดร้อนและสร้างสรรค์ความสุขสมบูรณ์ให้แก่ผู้ประกันตนได้อย่างทั่วถึง

3) การประกันสังคมเป็นการวางรากฐานความมั่นคงทางสังคม จากการศึกษาโครงการประกันสังคมจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมใจจากบุคคลคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งลูกจ้าง นายจ้าง คนมีรายได้น้อย คนมีรายได้มาก ต่างก็ร่วมกันระดมทุนทรัพย์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึงเป็นวิธีสร้างความสามัคคีระหว่างบุคคลในฐานะต่างๆ ให้หันหน้าเข้าหากันโดยเฉพาะระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง ซึ่งเป็นฝ่ายแรกโดยที่จะทำให้เกิดประโยชน์ตอบแทนนับเป็นการถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันที่จะสามารถสร้างความมั่นคงให้แก่สังคม

2.2.3 แนวทางดำเนินการประกันสังคม

ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์ (2535 : 6) ได้กล่าวถึงแนวทางดำเนินการประกันสังคมว่าระบบประกันสังคมเป็นระบบของการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข เป็นการโยกย้ายรายได้ในกลุ่มเดียวกัน เช่นแรงงานที่มีสุขภาพดีโยกย้ายรายได้ของตนไปให้แรงงานที่มีโรคภัยไข้เจ็บได้ใช้ประโยชน์ โดยลักษณะการดำเนินงานของประกันสังคมในปัจจุบันเป็นดังนี้

1) รัฐเป็นผู้ดำเนินการ (Monopolistic Carrier) โดยมีส่วนเข้าไปช่วยเหลือโอบอุ้มประชาชน และส่งเสริมให้มีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงซึ่งรัฐต้องเข้าไปมีบทบาทรับผิดชอบในเรื่องมาตรฐานการดำรงชีพทุกคนเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2) ระบบการประกันสังคมมี 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

2.1) แบบบังคับ คือ รัฐต้องออกกฎหมายประกาศใช้บังคับแก่ลูกจ้างในสถานประกอบการต่างๆ ให้เข้าร่วมโครงการประกันสังคมก่อน

2.2) แบบสมัครใจ คือเมื่อดำเนินการประกันสังคมไประยะเวลาหนึ่งประชาชนทั่วไปเกิดความเข้าใจผลอันมั่นคงแล้ว จึงดำเนินการประกันสังคมแบบสมัครใจแก่บุคคลทั่วไปซึ่ง ได้แก่ ผู้ทำงานส่วนตัวหรือผู้ไม่ได้ทำงานต่อไป

3) ตั้งกองทุนประกันสังคม โดยลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาลหรือบุคคลทั่วไปที่สมัครใจเข้าประกันตนแล้วออกเงินสมทบตั้งเป็นกองทุนประกันสังคมขึ้นเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานและจ่ายประโยชน์ทดแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) การสงเคราะห์ เป็นการประกันโดยไม่ต้องทดสอบความจำเป็น ถ้าผู้ใดอยู่ในขอบข่ายที่กฎหมายระบุไว้ก็ต้องสมัครเข้ามาเป็นผู้ประกันตน

5) การคุ้มครองผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมจะให้ความคุ้มครองผู้ประกันตนซึ่งได้แก่บุคคล 3 ประเภท คือ

5.1) ลูกจ้าง (Employed Persons) ในระบบประกันสังคมแบบบังคับ

5.2) ผู้ทำงานส่วนตัวหรืออาชีพอิสระ (Self – Employed Persons)

5.3) ผู้ไม่ได้ทำงาน (Non - Employed Persons) เนื่องจากกรณีหลังมีรายได้ไม่แน่นอน และไม่มีใครรับผิดชอบ จึงควรให้การประกันสังคมคุ้มครองด้วย

6) การให้สิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนในระบบประกันสังคม มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ประเภทของการประกัน คือ

6.1) ในรูปเงินสด (In cash)

6.2) ในรูปสิ่งของ (In Kinds)

6.3) ในรูปบริการ (Services)

7) ผู้ประกันตน ในระบบประกันสังคมจะได้รับประโยชน์ทดแทนภายใต้เงื่อนไขการชำระเงินสมทบเข้ากองทุนไปแล้วตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

8) การกำหนดอัตราประโยชน์ทดแทน ในระบบประกันสังคมต้องกำหนดไว้ในกฎหมายจะกำหนดตามใจชอบไม่ได้

9) หลักแห่งสิทธิอุทธรณ์ ในระบบประกันสังคมเป็นการเปิดโอกาสให้คู่กรณี นำข้อเท็จจริงขึ้นสู่การพิจารณาของศาลประกันสังคม หรือศาลที่กำหนดขึ้นเฉพาะได้ หากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของการดำเนินงานประกันสังคม

2.2.4. รูปแบบของการกำหนดอัตราเงินสมทบ

สำนักงานประกันสังคม (2547 : 39) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการกำหนดอัตราเงินสมทบว่า อัตราเงินสมทบที่ประมาณการไว้จะใช้เป็นฐานในการเรียกเก็บเงินสมทบจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้หลายรูปแบบ ได้แก่

1) แบบอัตราคงที่ (Flat Contribution) เป็นการเรียกเก็บเงินสมทบในจำนวนเงินที่จ้องจ่ายเข้ากองทุนในอัตราเดียว เท่ากันทุกคน อาทิ 4,000 บาทต่อคนต่อปี การจัดเก็บลักษณะนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีคือ มีรากฐานการจัดเก็บมาจากหลักที่ว่า หากประโยชน์ทดแทนโดยเฉลี่ยของแต่ละคนได้รับเท่ากับเงินสมทบที่แต่ละคนต้องจ่ายก็ควรจะเก็บเงินสมทบในอัตราคงที่เท่ากัน อย่างไรก็ตามการเรียกเก็บวิธีนี้มีข้อเสียอย่างน้อย 2 ประการคือสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยจะเป็นภาระมาก นอกจากนั้นประโยชน์ทดแทนบางประเภท เช่น เงินทดแทนการขาดรายได้ซึ่งคิดตามร้อยละของรายได้นั้น แต่ละคนจะได้รับไม่เท่ากัน ดังนั้นการจัดเก็บแบบอัตราคงที่จึงสร้างความไม่เป็นธรรมสำหรับผู้มีรายได้น้อย ซึ่งจะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ต่ำกว่าผู้มีรายได้สูง

2) แบบอัตราเสมอภาค (Flat Rate) เนื่องจากการประกันสังคมถือเป็นมาตรการหนึ่งของการกระจายรายได้ ดังนั้นการเรียกเก็บอัตราเสมอภาคจึงเป็นที่นิยมกัน การเรียกเก็บวิธีนี้กฎหมายจะกำหนดอัตราการเรียกเก็บขึ้นมา เช่น ร้อยละ 5 ของรายได้ ซึ่งอัตรานี้จะใช้กับทุกคนด้วยวิธีนี้จะทำให้ลดภาระของผู้มีรายได้น้อยได้มาก สำหรับผู้มีรายได้มากนั้นแม้จะแลดูไม่ได้รับความเป็นธรรมในแง่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของมูลค่าประโยชน์ทดแทนของการเจ็บป่วยและคลอดบุตร แต่ในแง่ของเงินทดแทนรายได้และบำนาญแล้วการเรียกเก็บแบบนี้จะสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ประกันตนทุกคน

3) แบบเรียกเก็บตามขั้นของรายได้ (Level of Income) สำหรับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่ได้รับค่าจ้างรายวันนั้น การจ่ายเงินสมทบจะเป็นภาระอย่างยิ่ง ดังนั้นในบางกรณีรัฐจะออกแบบการประกันสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการส่งเงินสมทบตลอดจนสภาพการทำงานของคนกลุ่มนี้ขึ้นเป็นการเฉพาะ ซึ่งโครงการดังกล่าวมักจะต้องใช้รูปแบบการเรียกเก็บเงินสมทบตามขั้นของรายได้เป็นเกณฑ์ ในทางปฏิบัติค่าจ้าง (หรือรายได้) รายวันจะถูกกำหนดขึ้นเป็นช่วงชั้น และในแต่ละช่วงชั้นนั้นจะกำหนดไว้ว่าจะต้องส่งเงินสมทบเป็นจำนวนเท่าใดในลักษณะนี้จึงเป็นลักษณะที่ผสมของแบบที่ 1 และ 2 กล่าวคือคนที่มีความจ้งรายวันมากจะต้องส่งเงินสมทบมากกว่าคนที่มีความจ้งรายวันน้อย แต่ในแต่ละช่วงชั้นจะต้องจ่ายเงินสมทบเป็นแบบอัตราคงที่เหมือนกันทุกคน

4) แบบเรียกเก็บในอัตราก้าวหน้า (Progress Rate) การเรียกเก็บเงินสมทบอาจจะทำคล้ายคลึงกับการเรียกเก็บภาษี โดยเรียกเก็บในอัตราที่ก้าวหน้า ตามรายได้ของผู้ประกันตนกล่าวคืออัตราที่เรียกเก็บจะเพิ่มสูงขึ้นสำหรับผู้มีรายได้มาก การเก็บลักษณะนี้แม้จะมีผลในการกระจายรายได้ แต่ก็ไม่เป็นธรรมสำหรับผู้มีรายได้มาก

5) แบบผสม บางกรณีกองทุนประกันสังคมอาจใช้วิธีเรียกเก็บแบบผสมซึ่งมักจะเป็นแบบอัตราคงที่กับแบบอัตราเสมอภาค โดยแบบอัตราคงที่จะใช้เป็นฐานในการสร้างความมั่นคงสำหรับประเภทการประกันที่ให้ความคุ้มครองขั้นพื้นฐานขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ประชาชนประกันเพิ่มเติมจากส่วนพื้นฐาน ซึ่งการประกันในส่วนที่เพิ่มนี้จะใช้วิธีการเรียกเก็บแบบอัตราเสมอภาค

2.2.5 การประกันสังคมในประเทศไทย

นิคม จันทรวีฑูร (2546 : 170) ได้กล่าวถึงการประกันสังคมในประเทศไทยว่า ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติประกันสังคมครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2497 แต่ก็ได้ถูกคัดค้านจากฝ่ายต่างๆ มากมาย นายกรัฐมนตรีจึงได้มีการสั่งระงับการใช้บังคับการประกันสังคมไว้ก่อนจนถึงปี พ.ศ. 2533 จึงมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันสังคมขึ้นอีกครั้ง ซึ่งเป็นการคุ้มครองลูกจ้างที่ประสบอันตรายที่ไม่เนื่องมาจากการทำงาน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเงินทดแทนเพิ่มขึ้นมาอีก 1 ฉบับซึ่งเป็นการคุ้มครองลูกจ้างที่ประสบอันตรายอันเนื่องมาจากการทำงาน ในปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดพระราชบัญญัติประกันสังคม ลักษณะประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนจะได้รับไว้ 7 ประเภท ได้แก่

- 1) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- 2) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- 3) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- 4) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
- 5) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร
- 6) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
- 7) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

สำนักงานประกันสังคม (2547) ได้กล่าวถึงการประกันสังคมในประเทศไทยว่า สำนักงานประกันสังคมได้กำหนดการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในส่วนของนายจ้างและผู้ประกันตนไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1) อัตราเงินสมทบในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย และคลอดบุตร กำหนดให้นายจ้างและผู้ประกันตนจ่ายในอัตราฝ่ายละร้อยละ 1.5 ของค่าจ้าง
- 2) อัตราเงินสมทบในกรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพกำหนดให้นายจ้างและผู้ประกันตนจ่ายในอัตราฝ่ายละร้อยละ 3 ของค่าจ้าง
- 3) อัตราเงินสมทบในกรณีว่างงาน ให้นายจ้างและผู้ประกันตนจ่ายในอัตราร้อยละ 0.5 ของค่าจ้าง

2.3 ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40

สำนักงานประกันสังคม (2559 : Online) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ไว้ดังนี้

2.3.1 ที่มาของระบบประกันสังคมตามมาตรา 40

การขยายประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบโดยผลักดันร่าง พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ฉบับแก้ไข เพื่อรัฐร่วมจ่ายในมาตรา 40 และแก้ไขพระราชกฤษฎีกา เพื่อพัฒนาสิทธิประโยชน์ของมาตรา 40 ให้เป็นที่จูงใจ โดยเป็นระบบสมัครใจ

2.3.2 ความหมาย

ผู้ประกันตนมาตรา 40 หมายถึง บุคคลที่มีลูกจ้างตามมาตรา 33 หรือเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ มาตรา 39 เรียกว่า ผู้ประกันตนโดยอิสระ

2.3.3 คุณสมบัติในการสมัคร

ต้องเป็นผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ ณ วันสมัครไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 (ไม่เป็นลูกจ้างในสถานประกอบการ) หรือผู้ประกันตนโดยสมัครใจ มาตรา 39 สมัครโดยลงลายมือชื่อในใบสมัครด้วยตนเองพร้อมแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และจ่ายเงินสมทบงวดแรกได้ที่สำนักงานประกันสังคมทั่วประเทศเลือกทางเลือกใน การจ่ายเงินสมทบได้ 2 ทางเลือก คือ

- 1) ชุดสิทธิประโยชน์ 1 จ่าย 100 บาท/เดือน (จ่ายเอง 70 บาท รัฐสนับสนุน 30 บาท)
- 2) ชุดสิทธิประโยชน์ 2 จ่าย 150 บาท/เดือน (จ่ายเอง 100 บาท รัฐสนับสนุน 50 บาท)

ความเป็นผู้ประกันตนจะเริ่มตั้งแต่วันที่จ่ายเงินสมทบงวดแรก

หมายเหตุ รัฐสนับสนุนในระยะแรกทั้งนี้ จกกว่าสำนักงานประกันสังคมจะประกาศเป็นอย่างอื่น

2.3.4 การแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อมูล

เมื่อเป็นผู้ประกันตนแล้วหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล เช่น เปลี่ยนค่านำหน้านาม ชื่อ - สกุล ที่อยู่ติดต่อขอเปลี่ยนทางเลือกจ่ายเงินสมทบ หรือแจ้งความไม่ประสงค์เป็นผู้ประกันตนต่อไป (ลาออก) เป็นต้น ให้แจ้งต่อสำนักงานประกันสังคม

กรณีขอเปลี่ยนทางเลือกจ่ายเงินสมทบจะทำได้ปีละ 1 ครั้ง ก่อนวันที่ 25 ธันวาคมของทุกปี และจะมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมของปีถัดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.5 ประโยชน์ทางภาษี

เงินสมทบในแต่ละปี ใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยใช้ใบเสร็จรับเงินที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเป็นหลักฐาน

2.3.6 สิทธิประโยชน์พื้นฐาน

1) เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย เมื่อนอนโรงพยาบาลเป็นผู้ป่วยในตั้งแต่ 2 วันขึ้นไป จะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 200 บาทต่อวัน ไม่เกิน 20 วันต่อปี เงินไขจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ภายในระยะเวลา 4 เดือน (การรักษาพยาบาลใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพ (บัตรทอง) จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ)

2) เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อทุพพลภาพ รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 500 - 1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลานานถึง 15 ปี เงินไข เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อทุพพลภาพขึ้นอยู่กับระยะเวลาการจ่ายเงินสมทบครบ 6 เดือนขึ้นไป (ต้องเป็นผู้ทุพพลภาพหรือทุพพลภาพเพิ่มขึ้นตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแพทย์)

3) ค่าทำศพ (เสียชีวิต) จะได้รับค่าทำศพจำนวน 20,000 บาทต่อราย เงินไข จ่ายเงินสมทบครบ 6 เดือน ภายในระยะเวลา 12 เดือน

4) เงินบำเหน็จชราภาพผู้ประกันตนสามารถรับเงินก่อนเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ เงินไข มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

2.3.7 ทางเลือกในการรับสิทธิประโยชน์

เพื่อสิทธิประโยชน์ดังกล่าวสำนักงานประกันสังคมขอเสนอทางเลือกที่คุ้มค่าสำหรับแรงงาน ด้วยชุดสิทธิประโยชน์ ดังนี้

1) ชุดสิทธิประโยชน์ 1 (จ่ายเงินสมทบ 100 บาท/เดือน)

สิทธิประโยชน์พื้นฐานคุ้มครอง 3 กรณี คือ เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วยเงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อทุพพลภาพ เงินค่าทำศพ

เงินสมทบที่จ่าย ผู้ประกันตนนำส่งเงินสมทบเดือนละ 100 บาทต่อเดือน หรือวันละประมาณ 3 บาท ในระยะแรกรัฐบาลมีนโยบายอุดหนุนให้ 30 บาท และผู้ประกันตนจ่าย 70 บาท

2) ชุดสิทธิประโยชน์ 2 (จ่ายเงินสมทบ 150 บาท/เดือน)

สิทธิประโยชน์พื้นฐานคุ้มครอง 4 กรณี คือ เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อทุพพลภาพ เงินค่าทำศพ เงินบำเหน็จชราภาพ (เงินออมกรณีชราภาพ) มีรายละเอียดดังนี้

2.1) กรณีประสบอันตราย/เจ็บป่วย

เมื่อนอนโรงพยาบาลเป็นผู้ป่วยในตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป จะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 200 บาทต่อวัน ไม่เกิน 30 วันต่อปี เงินไขจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ภายในระยะเวลา 4 เดือน (การรักษาพยาบาลใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพ (บัตรทอง) จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ)

เงื่อนไขการรับสิทธิ ได้แก่

- ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ภายใน 4 เดือน ก่อนประสบอันตราย/เจ็บป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- รักษาตัวในโรงพยาบาลตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป จะได้รับสิทธิวันละ 200 บาท ไม่เกิน 30 วัน
ต่อปี

2.2) กรณีทุพพลภาพ

รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 500 - 1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลานานถึง 15 ปี
เงื่อนไข เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อทุพพลภาพขึ้นอยู่กับระยะเวลาการจ่ายเงินสมทบครบ 6 เดือน
ขึ้นไป (ต้องเป็นผู้ทุพพลภาพหรือทุพพลภาพเพิ่มขึ้นตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการแพทย์)

เงื่อนไขการรับสิทธิ ได้แก่

- ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 6 เดือน ภายใน 10 เดือน ก่อนเป็นผู้ทุพพลภาพ จะได้รับ
สิทธิ 500 บาท/เดือน

- ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 12 เดือน ภายใน 20 เดือน ก่อนเป็นผู้ทุพพลภาพ จะ
ได้รับสิทธิ 600 บาท/เดือน

- ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 24 เดือน ภายใน 40 เดือน ก่อนเป็นผู้ทุพพลภาพ จะ
ได้รับสิทธิ 800 บาท/เดือน

- ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 36 เดือน ภายใน 60 เดือน ก่อนเป็นผู้ทุพพลภาพ จะ
ได้รับสิทธิ 1,000 บาท/เดือน

2.3) กรณีตาย

รับเงินค่าทำศพจำนวน 20,000 บาทต่อราย เงื่อนไข จ่ายเงินสมทบครบ 6 เดือน ภายใน
ระยะเวลา 12 เดือน ก่อนเสียชีวิต ยกเว้น เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ เงื่อนไข จ่ายเงินสมทบครบ 1 เดือน
ภายในระยะเวลา 6 เดือน ก่อนเสียชีวิต

เงื่อนไขการรับสิทธิ ได้แก่

- ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 6 เดือน ภายใน 12 เดือนก่อนเสียชีวิต

2.4) กรณีชราภาพ (เงินบำเหน็จ)

ผู้ประกันตนสามารถรับเงินก่อนเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ เงื่อนไข มีอายุครบ 60 ปี
บริบูรณ์ และสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน

โดยเงินบำเหน็จชราภาพของผู้ประกันตน ผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จได้แก่ บุคคลดังต่อไปนี้

- ผู้ประกันตน

- กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินบำเหน็จชรา
ภาพให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จชราภาพ ดังนี้ สามี ภริยา บิดาและมารดา หรือบุตรของผู้ประกันตน
ในจำนวนที่เท่าๆ กัน หรือกรณีไม่มีผู้มีสิทธิตามข้างต้นให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพแก่บุคคล ซึ่ง
ผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จชราภาพ โดยยื่นได้ที่สำนักงานประกันสังคม
กรุงเทพมหานครเขตพื้นที่/จังหวัด/สาขา ที่สะดวก (ยกเว้นสำนักงานใหญ่ในบริเวณกระทรวง
สาธารณสุข)

เงื่อนไขการรับสิทธิ ได้แก่

- เมื่อผู้ประกันตนมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ และแจ้งสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน หรือ
ลาออก

- ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบสามารถจ่ายเงินสมทบเพิ่มได้ไม่เกิน 1,000 บาท/เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.8 การจ่ายเงินสมทบ

ผู้ประกันตนนำส่งเงินสมทบเดือนละ 150 บาทต่อเดือน หรือวันละประมาณ 5 บาท ในระยะแรกรัฐบาลมีนโยบายอุดหนุนให้ 50 บาท และ ผู้ประกันตนจ่าย 100 บาท

ทั้งนี้ผู้ประกันตนที่ประสงค์รับเงินบำเหน็จชราภาพเพิ่มขึ้น สามารถจ่ายเงินสมทบเพิ่มเติมได้ไม่เกินเดือนละ 1,000 บาทต่อเดือน

ในการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตนมาตรา 40 จ่ายเป็นรายเดือนๆ ละ 1 ครั้ง และจ่ายเงินสมทบล่วงหน้าได้ ครั้งละไม่เกิน 12 เดือน แต่ไม่สามารถจ่ายเงินสมทบย้อนหลังได้

โดยจ่ายเงินสมทบตามสถานที่ ดังนี้

- 1) สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา
- 2) หน่วยบริการเคลื่อนที่ของสำนักงานประกันสังคม
- 3) เคาน์เตอร์เซอร์วิส
- 4) เคาน์เตอร์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- 5) เคาน์เตอร์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
- 6) ท้างเทสโก้โลตัส
- 7) ไปรษณีย์ (ธนาณัติ)

2.3.9 วิธีการนำส่งเงินสมทบ

1) ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 สามารถนำส่งเงินสมทบได้ที่สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา ที่ท่านสะดวก

2) ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 สามารถนำส่งเงินสมทบได้ที่สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา ที่ท่านสะดวก

3) ชำระได้ที่เคาน์เตอร์วิสทุกแห่ง

4) ทักผ่านบัญชี ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) โดยผู้ประกันตนต้องรับผิดชอบค่าธรรมเนียมเอง ซึ่งมีค่าธรรมเนียม 5 บาทต่อครั้ง เริ่มตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน 2554 เป็นต้นไป

การชำระเงินสมทบของผู้ประกันตนมาตรา 40 ที่เคาน์เตอร์เซอร์วิสจะเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ 10 บาท ในส่วนการชำระผ่านธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะมีค่าธรรมเนียม 5 บาทต่อครั้ง โดยจะได้รับใบเสร็จรับเงินทันที แต่ผู้ประกันตนต้องนำใบเสร็จรับเงินที่เคาน์เตอร์เซอร์วิสที่ออกให้ พร้อมสมุดนำส่งเงินสมทบมาตรา 40 ไปติดต่อกับสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา เพื่อให้ทางเจ้าหน้าที่ทำการประทับตราในสมุดนำส่งเงินสมทบ เนื่องจากต้องใช้ประกอบการยื่นเรื่องเมื่อมีการรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ

2.3.10 เอกสารประกอบการสมัคร

- 1) แบบการขึ้นทะเบียนการเป็นผู้ประกันตน มาตรา 40 (สปส.1-40)
- 2) บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริงหรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้พร้อมสำเนา

2.3.11 สถานที่ในการขึ้นทะเบียน

- 1) สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2) หน่วยบริการเคลื่อนที่
- 3) สมัครงานตัวแทน (เจ้าหน้าที่ประกันสังคม)

2.3.12 ขั้นตอนการเบิกสิทธิประโยชน์ทดแทน

- 1) ยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนฯ (สปส. 2-01/ม.40) พร้อมหลักฐานประกอบการยื่นคำขอฯ ได้ที่สำนักงานประกันสังคมทั่วประเทศ
- 2) ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนภายใน 2 ปี นับแต่วันที่มิสิทธิ
- 3) เมื่อผู้ประกันตนได้รับแจ้งจากสำนักงานประกันสังคมให้รับเงินประโยชน์ทดแทน ผู้ประกันตนจะต้องรับเงินภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากไม่รับภายในกำหนด ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

2.3.13 หลักฐานประกอบการยื่นคำขอประโยชน์ทดแทน

- 1) กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
 - ยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนฯ (สปส. 2-01/ม.40)
 - ใบรับรองแพทย์
 - สำเนาเวชระเบียน (ถ้ามี)
 - สำเนาบัตรประชาชนหรือบัตรอื่นที่หน่วยงานราชการออกให้
- 2) กรณีทุพพลภาพ
 - ยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนฯ (สปส. 2-01/ม.40)
 - ใบรับรองแพทย์
 - สำเนาเวชระเบียน (ถ้ามี)
 - สำเนาบัตรประชาชนหรือบัตรอื่นที่หน่วยงานราชการออกให้
- 3) กรณีตาย
 - ยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนฯ (สปส. 2-01/ม.40)
 - สำเนามรณบัตร
 - หลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพ
 - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่หน่วยงานราชการออกให้ ผู้ประกันตนและผู้จัดการศพ
 - สำเนาทะเบียนบ้าน ผู้ประกันตนและผู้จัดการศพ
- 4) กรณีเงินบำเหน็จชราภาพ

กรณีผู้ประกันตนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ และไม่ประสงค์เป็นผู้ประกันตน (ลาออก)

 - ยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนฯ (สปส. 2-01/ม.40)
 - สำเนาบัตรประชาชนหรือบัตรอื่นที่หน่วยงานราชการออกให้

กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย

 - ยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนฯ (สปส. 2-01/ม.40)
 - สำเนามรณบัตร
 - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จชราภาพ
 - สำเนาทะเบียนสมรสของผู้ประกันตน และบิดา มารดา (ถ้ามี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สำเนาสูติบัตรของบุตร หรือ สำเนาทะเบียนบ้านของบุตรกรณีไม่มีสูติบัตร

2.3.14 การขอรับคืนเงินสมทบที่จ่ายล่วงหน้า

ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิขอรับคืนเงินสมทบที่จ่ายล่วงหน้าได้ในกรณี ดังนี้

- ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย
- ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 หรือ มาตรา 39
- ผู้ประกันตนแจ้งความจำนงไม่ประสงค์เป็นผู้ประกันตน (ลาออก)

เอกสารที่ใช้ประกอบการยื่นคำขอรับเงินสมทบคืน มีดังนี้

ก. กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ประกันตนและผู้มีสิทธิ
- สำเนามรณบัตร
- สำเนาทะเบียนสมรสของผู้ประกันตน และบิดา มารดา
- สำเนาสูติบัตรของบุตรผู้ประกันตน
- สำเนาบัตรประชาชนหรือบัตรอื่นที่หน่วยงานราชการออกให้
- เอกสารอื่นๆ ตามความจำเป็น

ข. กรณีได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 หรือ มาตรา 39 และกรณีผู้ประกันตนแจ้งความจำนงไม่ประสงค์เป็นผู้ประกันตน (ลาออก)

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่หน่วยงานราชการออกให้

โดยยื่นได้ที่สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ สำนักงานประกันสังคมจังหวัด/สาขา ทุกแห่งทั่วประเทศ (ยกเว้นสำนักงานใหญ่ในบริเวณกระทรวงสาธารณสุข)

2.3.15 จำนวนผู้ประกันตนในกองทุนประกันสังคม

ตารางที่ 2.2 จำนวนผู้ประกันตนในข่ายกองทุนประกันสังคมทั้งหมด จำแนกตามมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ปี 2552-2558

จำนวนผู้ประกันตน กองทุนประกันสังคม	จำนวนผู้ประกันตน (หน่วย : คน)			
	มาตรา 33	มาตรา 39	มาตรา 40	รวม
2558	10,391,761	1,196,762	2,200,667	13,789,190
2557	10,029,777	1,124,765	2,471,116	13,625,658
2556	9,781,101	1,074,223	1,578,088	12,433,412
2555	9,425,478	984,758	1,301,780	11,712,016
2554	9,054,535	855,412	590,046	10,499,993
2553	8,955,744	747,005	84	9,702,833
2552	8,680,359	679,700	60	9,360,119
หมายเหตุ : ปี 2552 – 2557 ใช้ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ของปีนั้น				
ที่มา : สถิติแรงงานประจำปี 2558, กระทรวงแรงงาน (2559)				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 เจตคติ

2.4.1 ความหมายของเจตคติ

“เจตคติ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Attitude” คำที่ใช้ในความหมายเดียวกัน คือ ทักษะคิด ทำที่ หรือความคิดเห็น ซึ่งมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของ “เจตคติ” ไว้ดังนี้

Thurstone (1967 : 73) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “เจตคติ” เป็นการแสดงออกทางด้านผลรวมของความโน้มเอียงหรือความรู้สึก ความมีอคติ หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นอยู่ในใจก่อนความคิด ความกลัว การลงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

Good (1973 : 48) ได้ให้คำจำกัดความว่า “เจตคติ” คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่จะสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างของบุคคล หรือสิ่งใดๆ เช่น รักเกลียด หรือกลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้นๆ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2531 : 112) อธิบายว่าความหมายของ “เจตคติ” หมายถึง กิริยาท่าทีรวมๆ ของบุคคลที่เกิดจากความพร้อม หรือความโน้มเอียงของจิตใจซึ่งแสดงออกต่อสิ่งเร้าหนึ่งๆ โดยแสดงออกมาในทางสนับสนุน ซึ่งมีความรู้สึกเห็นดีเห็นชอบต่อสิ่งเร้า นั้น หรือในทางต่อต้าน ซึ่งมีความรู้สึกไม่เห็นดีเห็นชอบต่อสิ่งเร้า นั้น

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2533 : 246) ได้อธิบายความหมายของ “เจตคติ” ว่า เจตคติเป็น อัจฉมาสัย (disposition) หรือความโน้มเอียงที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด (ideas) เจตคติ อาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญต่อสิ่งนั้น ถ้ามีเจตคติลบ ก็จะมีหลีกเลี่ยง เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อถือของบุคคล

พรณี ช. เจนจิต (2538 : 288) ได้อธิบายว่า เจตคติเป็นเรื่องของความรู้สึก ทั้งพอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันออกไป บุคคลจะมีเจตคติที่ดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งใดนั้น บุคคลรอบข้างมีอิทธิพลอย่างยิ่ง เจตคติของบุคคลมีแนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับค่านิยมของคนนั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 208) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อฝังใจของเราต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักจะเกิดขึ้นเมื่อเรารับรู้ หรือประเมินผู้คน เหตุการณ์ในสังคม เราจะเกิดอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างควบคู่ไปกับการรับรู้ นั้น และมีผลต่อความคิดและปฏิกิริยาในใจของเรา ดังนั้น เจตคติจึงเป็นทั้งพฤติกรรมภายนอกที่อาจสังเกตได้ หรือพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยง่ายแต่มีความโน้มเอียงที่จะเป็นพฤติกรรมภายในมากกว่าพฤติกรรมภายนอก

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง การแสดงถึงความชอบและความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเป็นไปทั้งทางบวกหรือทางลบ

2.4.2 ลักษณะของเจตคติ

Shaw & Wright (1967 : 13-14) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้

- 1) เจตคติเป็นผลมาจากการที่บุคคลประเมินผลจากสิ่งเร้า แล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อเกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม
- 2) เจตคติของบุคคลจะแปรค่าได้ทั้งทางบวกและทางลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าจะมีมาตั้งแต่เกิด หรือเป็นผลมาจากโครงสร้างภายในตัวบุคคลหรือวุฒิภาวะ

4) เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม

5) เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกันจะมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

6) เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงได้

Triandis (1971 : 3) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้

1) เจตคติเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำ มีผลทำให้บุคคลมีท่าทีในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางใดทางหนึ่ง

2) เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้อง

3) เจตคติมีความหมายที่อ้างอิงถึงตัวบุคคลหรือสิ่งของเสมอ นั่นคือเจตคติเกิดจากสิ่งที่มีตัวตนและสามารถอ้างอิงได้

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523 : 45) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นพฤติกรรมเชิงภาวะสันนิษฐาน (Hypothetical Construct) เพราะไม่สามารถสังเกต หรือวัดได้โดยตรงอย่างชัดเจนเหมือนพฤติกรรมประเภททักษะหรือมโนทัศน์ซึ่งการวัดลักษณะเจตคติมีการอาศัยการประเมินที่สลับซับซ้อนและสรุปสันนิษฐาน (Inference) เอาจากการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การเลือกของบุคคลหรือพฤติกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง และเจตคติเกิดจากการเรียนรู้มีใจติดตัวมาแต่กำเนิดตามที่บางคนเข้าใจ

สวาสนา ประवालพฤกษ์ (2542 : 5) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติดังนี้

1) เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น จะเป็นเตรียมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้

2) สภาวะของความพร้อมจะตอบสนองในลักษณะที่กล่าวในข้อ 1 นั้น เป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยได้และบางครั้งไม่มีเหตุผล

3) เจตคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม

4) เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม

2.4.3 องค์ประกอบของเจตคติ

Triandis (1971: 3) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้นๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความ และรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินค่าสิ่งเร้า

2) องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากที่บุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้นแล้วพบว่าพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือเลวอย่างไร

3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioural Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจากการประเมินผล

Robbin (1993 : 177) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ คือ

1) องค์ประกอบทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive component) ได้แก่ ความเชื่อถือ ความรู้หรือความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2) องค์ประกอบทางด้านจิตพิสัย (Affective component) คือ ส่วนที่แสดงอารมณ์ หรือความรู้สึกซึ่งจะมีผลต่อการแสดงออกของบุคคลนั้น

3) องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior component) คือ ความตั้งใจที่จะแสดงออกในทางหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2531 : 395-397) สรุปได้ ดังนี้

1) องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความคิด ความเข้าใจ การใช้สติและเหตุผล ตลอดจนความเชื่อถือของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

2) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคล เช่น ความรู้สึกชอบเกลียดกลัว ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งจะทำให้บุคคลมีเจตคติทั้งทางบวกและลบต่อสิ่งนั้น

3) องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral component) คือ ความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงตอบโต้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งออกมา พฤติกรรมที่เขาแสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้สึกที่เขาเมื่ออยู่

องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้มีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

2.4.4 การเกิดของเจตคติ

ชม ภูมิภาค (2523 : 108-110) กล่าวว่า เจตคตินั้นเกิดได้จากการเรียนรู้ และโดยมากก็เป็น การเรียนรู้ทางสังคม (Social learning) ดังนั้นแหล่งกำเนิดของเจตคติจึงมีหลายทาง อาทิเช่น

1) ประสบการณ์เฉพาะ เมื่อคนเราได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด อาจมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้ได้รับความรู้สึกได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษ ประสบการณ์ที่ผู้ประสบเกิดความรู้สึกพอใจย่อมจะก่อให้เกิดเจตคติต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจก็ย่อมจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี

2) การสอน การสอนอาจจะเป็นทั้งแบบที่เป็นแบบแผนหรือไม่เป็นแบบแผนก็ได้ ซึ่งเราได้รับจากคนอื่น องค์กรที่ทำหน้าที่สอนเรามีมากมาย อาทิเช่น บ้าน โรงเรียน วัด สื่อมวลชนต่างๆ เรามักได้รับเจตคติที่สังคมมีอยู่และนำมาขยายตามแต่ประสบการณ์ของเรา การสอนที่ไม่เป็นแบบแผนนั้น ส่วนใหญ่เริ่มจากครอบครัว ตั้งแต่เด็กๆ มาแล้วพ่อแม่พี่น้องมักจะบอกเราว่าสิ่งนั้นไม่ดี สิ่งนี้ไม่ดี หรือใครทำอะไร มีความสำคัญอย่างไร การสอนส่วนมากเป็นแบบยึดเหนี่ยว และมักได้ผลดีผลเสียด้วยการปลูกฝังเจตคติ

3) ตัวอย่างเจตคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบ ในสถานการณ์ต่างๆ เราเห็นคนอื่นประพฤติ เราแปลงพฤติกรรมของคนอื่นออกมาเป็นรูปเจตคติ ถ้าเรายอมรับนับถือหรือเคารพคนนั้น เราก็มักจะยอมรับแนวคิดของเขาตามที่เรารู้เข้าใจ เช่น เด็กชายแดงเห็นบิดาครูรายการกีฬาทางโทรทัศน์เป็นประจำ เขาก็จะแปลความออกมาว่า กีฬานั้นเป็นเรื่องน่าสนใจและมีความสำคัญที่จะต้องดู หรือเขาเห็นพ่อแม่สนใจให้การระมัดระวังต่อชุดรับแขกในบ้านมากกว่าของที่อยู่ในสนามหญ้าหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ้าน เขาก็จะเกิดความรู้สึกว่าของในบ้านนั้นต้องระมัดระวังรักษาเป็นพิเศษ ซึ่งการเลียนแบบพ่อแม่ไม่จำเป็นต้องพูดอะไรเลย เด็กมักจะเฝ้าสังเกตการปฏิบัติของพ่อแม่ต่อบุคคลอื่นอย่างถี่ยิบ จะเรียกว่าใครควรคบ ใครควรนับถือ ใครไม่ควรนับถือ

4) ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบัน ปัจจัยทางสถาบันมีอยู่เป็นอันมากที่มีส่วนสร้างสนับสนุนเจตคติของเรา ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติตนในวัด โบสถ์ การแต่งกายของคนในสถานการณทางสังคมต่างๆ เป็นสิ่งให้แนวเจตคติของคนเราเป็นอันมาก

2.5 ความตระหนัก

2.5.1 ความหมายของความตระหนัก

Bloom (1971 : 273) ได้ให้ความหมายของความตระหนักไว้ว่า ความตระหนักรู้เป็นขั้นต่ำสุดของอารมณ์และความรู้สึก ความตระหนักรู้เกือบคล้ายกับความรู้ตรงที่ทั้งความรู้และความตระหนักต่างไม่เน้นลักษณะของสิ่งเร้า ความตระหนักไม่จำเป็นต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความตระหนักจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้ามาเร้าให้เกิดความตระหนัก

Good (1973 : 54) ได้ให้ความหมายของความตระหนักไว้ว่า ความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล หรือการที่บุคคลแสดงความรู้สึกรับผิดชอบต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

Mikulas (1986; อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2553 : 352) ให้ความหมายของความตระหนักว่า เป็นลักษณะของจิตวิสัย เป็นการรับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตสำนึกซึ่งรวมทั้งการรับรู้รู้สึกและความคิด ความตระหนักไม่ใช่ความคิด แต่เป็นการรู้ถึงความคิด เมื่อบุคคลเกิดความตระหนักก็จะนำมาสู่ความคิด ซึ่งก็จะมีผลต่อการควบคุมตนเองได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 138) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความตระหนักรู้เป็นพฤติกรรมขั้นแรกสุดของเจตคติ (Affective domain) ซึ่งเกือบจะคล้ายกับพฤติกรรมระดับต่ำสุดทางด้านความรู้ (Cognitive domain) แต่ความตระหนักรู้ไม่ได้เกี่ยวกับความจำหรือความสามารถระลึกได้ ความตระหนักรู้เป็นความสามารถในการนึกคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะของจิตใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2542 : 428) หมายถึง อาการรู้ประจักษ์ชัด อาการรู้ชัดแจ้ง

จันทน์ เกียรติโพธา (2542 : 13) ให้ความหมายของความตระหนัก หมายถึง ความตระหนักเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึก ความคิดเห็น ความสำนึก เป็นภาวะที่บุคคลเข้าใจและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตนเองได้ โดยอาศัยระยะเวลา เหตุการณ์

ไพรวรรณ ธรรมวิฐาน (2544 : 12) ความตระหนักเป็นสภาพภายในจิตใจของบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิด ความสำนึกต่อสถานการณ์และประสบการณ์

จรรยา ชู้นจ้าย (2546 : 7) เห็นว่าความตระหนัก เป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความหมายเหมือนกับคำว่าสำนึก ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับเจตคติ ที่เกิดจากการรับรู้ คิด และประเมินค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายในจิต ซึ่งจัดอยู่ในลักษณะของความรู้สึก และมีอารมณ์ต่อสิ่งนั้น เช่น เห็นประโยชน์ รักหวงแหนปกป้อง และรับผิดชอบ

จากความหมายของความตระหนักสรุปได้ว่า ความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงสิ่งที่เกิดจากการรับรู้ โดยคำนึงถึงเหตุผล เหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้ากระตุ้นที่เกิดจากการรับรู้ การคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2 ความสำคัญของการตระหนักรู้

Goleman (1998) มีความเชื่อว่าความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างจากความฉลาดทางปัญญา แต่มีส่วนเกี่ยวเนื่องกัน ความฉลาดทางอารมณ์ทางด้านการตระหนักรู้ตนเองมีบทบาทในการกำหนดบุคลิกภาพที่พึงปรารถนา ช่วยสร้างวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่เจริญสมวัย สร้างความสามารถในการปรับตัวเพื่อแก้ไขปัญหา ช่วยให้เผชิญต่อความเครียดและแรงกดดันของชีวิตในภาวะการแข่งขันได้ดี

Weisinger (1998 : 4-5) ได้กล่าวว่า การตระหนักรู้เป็นกระบวนการในการปรับใช้ข้อมูลมากมายที่มีอยู่ ได้แก่ อารมณ์ความรู้สึก การรับรู้ทางประสาทสัมผัส การประเมินค่าการแสดงออกและความตั้งใจของเรา ซึ่งจะช่วยให้เราเข้าใจตัวเอง และข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจปฏิกริยาตอบสนอง พฤติกรรม การสื่อสาร และการปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ ของตัวเอง การตระหนักรู้ในตนเองในระดับสูงจะทำให้สามารถตรวจสอบและสังเกตตัวเองในการแสดงออกแบบต่างๆ ได้ ส่วนการขาดการตระหนักรู้ในตนเองจะทำให้ขาดข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจที่ดี รวมทั้งเป็นอุปสรรคในการตอบสนองต่อผู้อื่นและสถานการณ์ต่างๆ เนื่องจากมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะเข้าถึงสิ่งเหล่านั้น

Lynn (2005: 169) กล่าวว่า ผู้ที่มีความตระหนักรู้ในระดับมากมักจะรู้สึกตกใจกับปฏิกริยาตอบสนองทางอารมณ์ของตนเอง และการตระหนักรู้ในตนเองยังทำให้บุคคลสามารถตรวจสอบตัวกระตุ้นทางอารมณ์ที่อาจเป็นสาเหตุให้เกิดปฏิกริยาตอบสนองได้อีกด้วย ในปัจจุบันนี้เป็นที่รับรู้กันว่าจุดมุ่งหมายของการฝึกฝนตนเอง คือ เพื่อเพิ่มการตระหนักรู้ตัวกระตุ้นทางอารมณ์นั่นเอง

นันทนา ธรรมบุศย์ (2540 : 19) กล่าวถึงการเข้าใจตนเองและการยอมรับในตนเองเป็นสิ่งสำคัญมากในการพัฒนาตน ผู้ที่ไม่รู้จักตนเองย่อมไม่อาจทราบได้ว่า ตนคือใคร ตนมีข้อดีข้อบกพร่องอย่างไร ตนมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางไม่ให้คนเราก้าวไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และความสำเร็จของชีวิต ตรงกันข้ามกับผู้ที่รู้จักสภาพของตนเองอย่างแท้จริง ย่อมสามารถกำหนดแนวทางของชีวิตให้อยู่ในทิศทางซึ่งมีความหมายตามที่ต้องการได้นอกจากนี้การรู้จักตนเองยังช่วยให้เรามองเห็นข้อบกพร่อง หรือจุดอ่อนของตนเองโดยเฉพาะถ้าบุคคลนั้นเป็นคนที่มีการยอมรับในตนเองด้วยแล้ว ก็จะมีความเต็มใจมากยิ่งขึ้นที่จะปรับปรุงตนเองให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน

2.5.3 องค์ประกอบของความตระหนักรู้

Goleman (1998 : 44) ได้ให้ความหมายการตระหนักรู้ตนเอง(Self-awareness) คือการรู้ว่าคุณรู้สึกละเอียดอ่อนอย่างไรในขณะนั้นและใช้สิ่งนั้นขึ้นนำการตัดสินใจ โดยจะประเมินความสามารถของตนเองตามความเป็นจริงบนพื้นฐานของการมีความเชื่อมั่นในตนเองที่ดี ซึ่งสามารถแบ่งองค์ประกอบของการตระหนักรู้ตนเองเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) การตระหนักรู้ในอารมณ์ (Emotional awareness) คือการยอมรับและรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองและผลกระทบที่จะเกิดของอารมณ์นั้น จะตระหนักรู้ในคุณค่าและเป้าหมายของตนเอง
- 2) สามารถประเมินตนเอง (Accurate Self-awareness) คือ การประเมินตนเองสามารถรู้ถึงจุดแข็ง และข้อจำกัดของตนเองได้ สามารถแสดงอารมณ์ขึ้นและมุมมองเกี่ยวกับตนเอง
- 3) ความมั่นใจในตนเอง (Self-confident) คือ ความรู้สึกถึงคุณค่าและความสามารถของตนเอง สามารถออกเสียงแสดงความคิดเห็นในมุมมองที่ไม่เป็นที่ยอมรับเพื่อสิ่งที่ดีกว่าถูกต้องกล้าตัดสินใจไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์เช่นไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดความตระหนัก สำหรับปัจจัยหรือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้หรือความตระหนัก แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ ลักษณะของสิ่งเร้า และลักษณะของบุคคลที่รับรู้ (จันทน์ เกียรติโพธา. 2542 : 13)

1) ลักษณะของสิ่งเร้าหรือคุณสมบัติของสิ่งเร้า จะเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจที่จะรับรู้ ซึ่งจะนำไปสู่ความตระหนักต่อไป

2) ลักษณะของบุคคลที่รับรู้ หมายถึง การที่บุคคลจะเกิดความตระหนักต่อปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งมากน้อยแค่ไหนย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านกายภาพ ได้แก่ สมรรถภาพของอวัยวะรับสัมผัส หู ตา จมูก ปาก และปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้เดิม การสังเกตพิจารณา ความสนใจ ความตั้งใจ ความพร้อมที่จะรับรู้ การเพิ่มคุณค่า ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะมีอิทธิพลทำให้บุคคลเกิดความตระหนักแตกต่างกัน

2.5.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความตระหนัก

ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความตระหนัก ของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของแต่ละบุคคล ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้จึงมีผลต่อความตระหนักด้วย (ทงนศักดิ์ ประสบกิติคุณ. 2534 : 22-23) ซึ่งได้แก่

- 1) ประสบการณ์ที่มีต่อการรับรู้
- 2) ความเคยชินต่อสภาพแวดล้อม ถ้าบุคคลใดที่มีความเคยชินต่อสภาพแวดล้อมก็จะทำให้บุคคลนั้นไม่ตระหนักต่อสิ่งที่เกิดขึ้น
- 3) ความใส่ใจและการเห็นคุณค่า ถ้ามนุษย์มีความใส่ใจในเรื่องใดมากก็就会有ความตระหนักในเรื่องนั้นมากขึ้น
- 4) ลักษณะและรูปแบบของสิ่งเร้า ถ้าสิ่งเร้านั้นสามารถทำให้ผู้พบเห็นเกิดความสนใจ ย่อมทำให้ผู้พบเห็นนั้นเกิดการรับรู้และความตระหนักยิ่งขึ้น
- 5) ระยะเวลาและความถี่ในการรับรู้ ถ้ามนุษย์ได้รับการรับรู้บ่อยครั้งเท่าใดหรือนานเท่าไร ก็ยิ่งทำให้มีโอกาสเกิดความตระหนักได้มากขึ้นเท่านั้น

2.5.5 การวัดความตระหนัก

ชวาล แพรัตกุล (2542 : 201-225; อังโน รักษ์ ห้วยไร่. 2551 : 16-17) กล่าวว่า ความตระหนัก เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึก สำคัญว่ามีสิ่งนั้นอยู่ จำแนกและรับรู้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึก อารมณ์ ดังนั้นการวัดและประเมินผล จึงต้องมีหลักการและวิธีการตลอดจนเทคนิคเฉพาะ จึงจะวัดความรู้และอารมณ์ดังกล่าวออกมาได้ เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกและอารมณ์นั้นมีหลายประเภท ดังนี้

- 1) วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) อาจเป็นการสัมภาษณ์ชนิดที่โครงสร้างแน่นอน (Structure item) โดยสร้างคำถามและมีคำตอบที่เลือกเหมือนกัน แบบสอบถามชนิดเลือกตอบและคำถามจะต้องตั้งไว้ก่อน เรียงลำดับก่อนหลังไว้อย่างดี หรืออาจเป็นแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured item) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีไว้แต่หัวข้อใหญ่ๆ ให้ผู้ตอบมีเสรีภาพในการตอบมากๆ
- 2) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามอาจจะเป็นชนิดปิดหรือเปิดก็ได้
- 3) แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือวัดชนิดที่ตรวจสอบว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือมีไม่มีสิ่งที่กำหนดตามรายการ อาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมายตอบ หรือเลือกว่าใช่ ไม่ใช่ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) มาตรฐานวัดอันดับคุณภาพ (Rating scale) เครื่องมือนี้เหมาะสำหรับวัดอารมณ์ และความรู้สึกที่ต้องการทราบ และความเข้าใจ (Intensity) ว่ามีมากน้อยเพียงไรในเรื่องนั้น

5) การให้ความหมายภาษา (Semantic differential technique: S.L.) เทคนิคการวัดโดยใช้ความหมายของภาษา ของ Charl E. Osgood เป็นเครื่องมือที่ครอบคลุมได้มากชนิดหนึ่ง เครื่องมือวัดชนิดนี้จะประกอบด้วยเรื่องซึ่งถือเป็น “สัปดาห์” และจะมีคำคุณศัพท์ที่ตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ประกอบสัปดาห์นั้นหลายๆ คู่ แต่ละคู่จะมี 2 ขั้วช่องห่างระหว่าง 2 ขั้ว นี้บ่งชี้ด้วยตัวเลข ถ้าใกล้ข้างใดมากก็จะมีลักษณะตามคุณศัพท์ของขั้วนั้นมาก คุณศัพท์ที่ประกอบเป็นขั้ว 2 ขั้ว นี้แยกออกเป็น 3 พวกใหญ่ๆ คือ พวกที่เกี่ยวกับการประเมินค่า (Evaluation) พวกที่เกี่ยวกับศักยภาพ (Potential) และพวกที่เกี่ยวกับกิจกรรม (Activity)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรุณลักษณ์ ดิษฐบรรจง (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย การประเมินการขยายประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบในมิติทางเศรษฐกิจและสังคม: กรณีศึกษากลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง โดยศึกษากับแรงงานนอกระบบทั้งที่เป็นและไม่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 40 กลุ่มละ 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการสมัครเข้าสู่การขยายประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ ได้แก่ อายุ ความพึงพอใจต่อแผน และความพึงพอใจต่อการดำเนินการขยายประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ช่องทางในการรับบริการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับความพอเพียงของบริการ การยอมรับคุณภาพบริการ และความสามารถในการจ่ายบริการ

สุภามาศ โกมลสิงห์ (2550 : 66) ได้ศึกษาแนวทางการจ่ายเงินประกันสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบ: กลุ่มทาบแร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษากับกลุ่มทาบแร่แผงลอยในเขตพระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย ราชบุรีบูรณะ และสัมพันธวงศ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับมูลค่าความเต็มใจจ่าย ได้แก่ ระดับรายได้ อายุ การศึกษา และสถานภาพ

รวีวรรณ วัฒนพานิช (2554 : 69-73) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีต่อการประกันสังคมตามมาตรา 40 ศึกษากรณี ผู้ประกอบอาชีพอิสระในพื้นที่เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลผู้ประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 35-44 ปี ประกอบอาชีพค้าขาย ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สมรสแล้ว มีรายได้ 5,001-8,000 บาทต่อเดือน อาศัยบ้านเช่า ส่วนใหญ่มีสวัสดิการบัตรทอง และไม่เคยเป็นผู้ประกันตนในระบบ พฤติกรรมของผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีการใช้บริการสิทธิสวัสดิการบัตรทอง 30 บ่อยที่สุด มีการติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆ และทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันตนตามมาตรา 40 จากสื่อโทรทัศน์ มีความสะดวกที่จะจ่ายเงินสมทบ และรับสิทธิประโยชน์ที่ร้านสะดวกซื้อ และต้องการได้รับการคุ้มครองสิทธิประโยชน์เพิ่ม กรณีรักษาพยาบาล ความคิดเห็นต่อชุดสิทธิประโยชน์มาตรา 40 พบว่า การสร้างหลักประกันที่มั่นคงในการดำรงชีวิต การรับรู้ข้อมูลสิทธิประโยชน์ ช่องทางการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว และสถานที่ที่สะดวกในการจ่ายเงินและรับสิทธิประโยชน์ มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตน อยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าอาชีพไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการของสิทธิสวัสดิการ แต่อายุมีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการของสิทธิสวัสดิการ พฤติกรรมการใช้บริการของสิทธิสวัสดิการไม่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีต่อมาตรา 40 เพศ ระดับการศึกษา การเคยเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีต่อชุดสิทธิประโยชน์มาตรา 40 การสร้างหลักประกันที่มั่นคงในการดำรงชีวิต การรับรู้ข้อมูลสิทธิประโยชน์ของมาตรา 40 ช่องทางในการได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และสถานที่ที่สะดวกในการจ่ายเงินและรับสิทธิประโยชน์ มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตน

เอี่ยมพร ศิริรัตน์ (2554 : 46-62) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการประกันสังคม อัตราเงินสมทบที่สามารถจ่ายได้ และการตัดสินใจเข้าสู่ระบบการประกันสังคม กับประโยชน์ทดแทนที่คาดหวังของแรงงานนอกระบบ โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,768 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการประกันสังคม อัตราเงินสมทบที่สามารถจ่ายได้ และการตัดสินใจเข้าสู่ระบบการประกันสังคม กับประโยชน์ทดแทนที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับน้อยถึงระดับมาก ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการประกันสังคม อัตราเงินสมทบที่สามารถจ่ายได้และการตัดสินใจเข้าสู่ระบบการประกันสังคม กับประโยชน์ทดแทนที่คาดหวัง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับ 0.01 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

สุทธิคุณ กมลรัตน์ (2555 : 112-115) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจด้านประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงาน บริษัท ชินวงศ์ฟู้ด จำกัด โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 คน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาตรีเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-15,000 บาท และมีระดับตำแหน่งเป็นพนักงานปฏิบัติการ มีระดับความคิดเห็นส่วนบุคคลเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ภาพรวมความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ความพึงพอใจอันดับที่หนึ่ง คือ ด้านการเป็นผู้ประกันตน รองลงมา คือด้านประโยชน์ทดแทน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านเงินสมทบ

ธมนวรรณ บุญรักษา (2556 : 65-68) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 314 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ระดับการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุดดังนี้ ด้านความสามารถในการจ่ายเงินสมทบตามอัตรา ด้านความสะดวกในการเข้ารับบริการ และด้านประโยชน์ทดแทนและสิทธิประโยชน์จากการประกันตนตามลำดับ จากการศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 มาตรา 40 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบ ด้านอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และขนาดครอบครัวที่ต่างกัน มีการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ที่แตกต่างกัน ในด้านของอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนด้านสถานภาพการสมรส และขนาดครอบครัวมีการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ไม่แตกต่างกัน

ดารารวรรณ ธนะศรี (2556 : 119-121) ได้ศึกษาวิจัย การตัดสินใจเข้าสู่ระบบประกันสังคมของแรงงานนอกระบบชาวไทยในเขตภาคกลาง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับแรงงานนอกระบบที่สมัครใจเข้าสู่ระบบประกันสังคมโดยการสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 จำนวน 400 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า แรงงานนอกระบบที่สมัครใจเข้าสู่ระบบประกันสังคมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจิตวิทยา (ด้านแรงจูงใจ ด้านการรับรู้ และด้านความเชื่อและทัศนคติ) อยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าสู่ระบบประกันสังคมอยู่ในระดับมาก แรงงานนอกระบบที่มีอายุรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสวัสดิการหลักที่ได้รับของแรงงานนอกระบบที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจเข้าสู่ระบบประกันสังคมไม่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านจิตวิทยามีความสัมพันธ์การตัดสินใจเข้าสู่ระบบประกันสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พิชญ์สินี ศรีเดช (2556 : 40-45) ได้ศึกษาวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครประกันสังคม มาตรา 40 ของผู้ทำงานที่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ทำงานที่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า สวัสดิการที่ยังไม่มีในประกันสังคมมาตรา 40 ในปัจจุบันที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังว่าจะได้รับในระดับมาก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจสมัครประกันสังคม มาตรา 40 ประกอบด้วย จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ ระดับภาระหนี้สิน การประสบปัญหาด้านความมั่นคงในการทำงาน ความคาดหวังที่จะให้ผู้มีอายุมากกว่า 60 ปี สามารถสมัครประกันสังคม มาตรา 40 ได้ ความคาดหวังที่จะได้รับความรู้และการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่ ความคาดหวังที่จะได้รับเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิต และความคาดหวังที่จะได้รับเงินช่วยเหลือค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

ญาณวรุฒม์ หงษ์กิจ (2554) ได้ศึกษาสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มแรงงานนอกระบบที่ไม่มีประกันสังคมและไม่มีประกันสังคม ผลการศึกษพบว่า อาชีพของกลุ่มแรงงานนอกระบบที่ไม่มีประกันสังคมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระ โดยส่วนใหญ่ได้รับรายได้เป็นรายเดือน และมีเงินออมมากกว่าแรงงานนอกระบบที่มีประกันสังคม ส่วนแรงงานที่มีประกันสังคมส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับการบริการ ได้รับรายได้เป็นรายวัน แรงงานนอกระบบทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีฐานะพอกินพอใช้ และมีภาระหนี้สิน ในด้านสวัสดิการและสิทธิประโยชน์พบว่าแรงงานนอกระบบทั้งสองกลุ่มได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลจากบัตรทอง 30 บาทรักษาทุกโรค สำหรับการรับสวัสดิการจากภาคเอกชนหรือนายจ้าง คือ การให้ลาป่วย ลากิจ เป็นต้น ด้านกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีประกันสังคม ที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 40 ส่วนใหญ่เลือกทำประกันสังคมในทางเลือกที่ 2 โดยแรงงานส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการประกันตนตามมาตรา 40 แต่ยังไม่มีความรู้เพียงพอในการตัดสินใจเข้าร่วมประกันสังคมดังกล่าว ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการทำงานนั้นพบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ส่วนผู้ที่มีปัญหานั้นส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องการทำงานหนักและได้ผลตอบแทนน้อย

ปิยพล บุญมี (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการจัดสวัสดิการ : ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย แนวความคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแรงงานในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในระบบและนอกระบบ รวมทั้งมาตรการการจัดสวัสดิการให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ นอกจากนี้ยังศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้ผู้ใช้แรงงานของต่างประเทศ และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ เพื่อหามาตรการในการจัดสวัสดิการและแนวทางในการออกกฎหมายคุ้มครองกลุ่มผู้ใช้แรงงาน จากการศึกษาความหมายเกี่ยวกับสวัสดิการของกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบ พบว่า บทบัญญัติของกฎหมายยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบ ทำให้ผู้ใช้แรงงานนอกระบบไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงทำให้เกิดปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับการเข้าร่วมประกันสังคมเนื่องจากแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีรายได้แตกต่างกันและไม่แน่นอน ทำให้เกิดปัญหาในการจ่ายเงินสมทบ และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับไม่ครอบคลุมความต้องการของกลุ่มแรงงานเท่าที่ควร อีกทั้งยังขาดความรู้และโอกาสที่จะเข้าถึงบริการต่างๆ ทำให้มีแรงงานนอกระบบเข้าร่วมประกันสังคมค่อนข้างน้อย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในเรื่องสวัสดิการการช่วยเหลือในการครองชีพและหลักประกันการมีงานทำ พบว่า ประสบปัญหาการไม่มีกฎหมายคุ้มครองแรงงานนอกระบบทั้งในเรื่องค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าชดเชยกรณีเลิกจ้าง สำหรับในเรื่องของการพัฒนาฝีมือแรงงานนั้นถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลในการพัฒนาศักยภาพแรงงานให้สามารถช่วยเหลือตนเองและยกระดับการมีชีวิตที่ดีขึ้น แต่ก็พบว่าในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายมาควบคุมดูแลในเรื่องนี้อย่างจริงจังจึงทำให้แรงงานไทยยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 จำนวน 1,293,285 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559 : Online)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2559 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973 : 1088) ที่ขนาดประชากร ∞ ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน แต่ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ปรับเพิ่มขึ้นเป็น จำนวน 500 คน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีระบบ (systematic random sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

1) แบ่งเขตการปกครองในกรุงเทพมหานครออกเป็น 50 เขตๆ ละ 10 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 500 คน

2) สุ่มอย่างมีระบบจากแรงงานนอกระบบที่มาใช้บริการฝ่ายทะเบียนของสำนักงานเขตทุกๆ 5 คน จนครบตามจำนวนเขตละ 10 คน โดยในจำนวนนี้จะแบ่งเป็นกลุ่มที่ทำและกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 กลุ่มละ 5 คน

รายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบจำแนกตามเขต และการทำประกันสังคมตามมาตรา 40 ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของแรงงาน เป็นแบบสอบถามแบบคำถามปลายเปิด (open end) และเป็นแบบเลือกตอบ (multiple choices)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดประเด็นของข้อคำถาม จากนั้นก็ดำเนินการปรับปรุงและสร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา แล้วตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบหัวข้อตามนิยามปฏิบัติการในแต่ละตัวแปร ให้ครอบคลุมถึงสิ่งที่ต้องการศึกษา แล้วสร้างประโยคข้อความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2559 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

3.1) หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้านดังแสดงในตารางที่ 3.2

3.2) หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งหมด (Item-total correlation) ซึ่งค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละด้านดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนข้อ ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

พฤติกรรม/ด้าน	จำนวนข้อ	อำนาจจำแนก	ความเชื่อมั่น
เจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40	4	0.84-0.90	0.95
ความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40	12	0.57-0.77	0.93
1. บริบท	6	0.56-0.79	0.90
2. สิทธิประโยชน์	6	0.61-0.79	0.89

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2559 จำนวน 500 คน ในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2559 โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแรงงานนอกระบบที่มาใช้บริการฝ่ายทะเบียนของสำนักงานเขต ทุกๆ 5 คน จนครบตามจำนวน ทั้ง 50 เขตๆ ละ 10 คน ซึ่งในจำนวนนี้จะแบ่งเป็นกลุ่มที่ทำและกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 กลุ่มละ 5 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบตามจำนวน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) วิเคราะห์ระดับเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แล้วใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ/ความตระหนัก
4.50 – 5.00	มากที่สุด/สูงมาก
3.50 – 4.49	มาก/สูง
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย/ต่ำ
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด/ต่ำที่สุด

- 3) เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน

3.1) เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2) เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีอายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA : F-test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe'

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน

4.3 การเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน

4.3.1 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีเพศต่างกัน

4.3.2 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีอายุต่างกัน

4.3.3 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ และลำดับที่ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. เพศ	- ชาย	253	50.60	1
	- หญิง	247	49.40	2
	รวม	500	100	-
2. ระดับการศึกษาสูงสุด	- ไม่ได้ศึกษา	25	5.00	5
	- ประถมศึกษา	80	16.00	3
	- มัธยมศึกษา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ	177	35.40	1
	- อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	59	11.80	4
	- ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	159	31.80	2
	รวม	500	100	-
3. อายุ	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	158	31.60	2
	- ระหว่าง 31-45 ปี	158	31.60	2
	- มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	184	36.80	1
	รวม	500	100	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
4. สถานภาพสมรส			
- โสด	206	41.20	2
- สมรส	294	58.80	1
รวม	500	100	-
5. สมาชิกครอบครัวที่ใช้ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40			
- ไม่มี	81	16.20	3
- 1 คน	160	32.00	1
- 2 คน	121	24.20	2
- 3 คน	32	6.40	5
- 4 คน	21	4.20	6
- 5 คน ขึ้นไป	5	1.00	7
- ไม่ตอบ	80	16.00	4
รวม	500	100	-
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/เดือน	109	21.80	3
- ระหว่าง 10,001-15,000 บาท/เดือน	164	32.80	2
- มากกว่า 15,000 บาท/เดือน ขึ้นไป	227	45.40	1
รวม	500	100	-
7. การใช้สิทธิในการรักษาพยาบาล			
- ประกันสังคมตามมาตรา 39	94	18.80	3
- หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท)	191	38.20	1
- สวัสดิการจากคู่สมรสหรือบุตร	29	5.80	5
- ประกันสุขภาพเอกชน	116	23.20	2
- ไม่ตอบ	70	14.00	4
รวม	500	100	-
8. การทำประกันสังคมตามมาตรา 40			
- ทำ	250	50.00	1
- ไม่ได้ทำ	250	50.00	1
รวม	500	100	-

จากตารางที่ 4.1 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.60 ระดับการศึกษาสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 35.40 มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 36.80 สถานภาพสมรส ร้อยละ 58.80 สมาชิกครอบครัวที่ใช้ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 จำนวน 1 คน ร้อยละ 32.00 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 15,000 บาท/เดือน ขึ้นไป ร้อยละ 45.40 การใช้สิทธิในการรักษาพยาบาล จะใช้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท) ร้อยละ 38.20 และมีการทำกับไม่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 ในจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา

40 ของแรงงาน

4.2.1 เจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน

จากตารางที่ 4.2 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครโดยรวม มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ และระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 1. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึงได้

ลำดับที่ 2 ข้อ 2. มีความไว้วางใจในการดูแลจากประกันสังคม

ลำดับที่ 3 ข้อ 3. รู้สึกศรัทธาต่อหลักการของมาตรา 40 ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตน

ลำดับที่ 4 ข้อ 4. มีความรู้สึกเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 1. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึงได้

ลำดับที่ 2 ข้อ 2. มีความไว้วางใจในการดูแลจากประกันสังคม และข้อ 3. รู้สึกศรัทธาต่อ

หลักการของมาตรา 40 ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตน

ลำดับที่ 4 ข้อ 4. มีความรู้สึกเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 1. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึงได้

ลำดับที่ 2 ข้อ 2. มีความไว้วางใจในการดูแลจากประกันสังคม และ

ลำดับที่ 3 ข้อ 3. รู้สึกศรัทธาต่อหลักการของมาตรา 40 ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตน

ลำดับที่ 4 ข้อ 4. มีความรู้สึกเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับข้อตกลงิตต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ข้อความ	การทำประกันสังคมตามมาตรา 40						รวม		
	ทำ			ไม่ได้ทำ			x̄	ระดับ	
	x̄	S	ระดับ	x̄	S	ระดับ			
1. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึงได้	3.96	.85	มาก	3.33	.90	ปานกลาง	3.65	.93	มาก
2. มีความไว้วางใจในการดูแลจากประกันสังคม	3.88	.76	มาก	3.24	.85	ปานกลาง	3.56	.87	มาก
3. รู้สึกพึงพอใจต่อการบริการของมาตรา 40 ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตนคนอื่น	3.88	.87	มาก	3.21	.89	ปานกลาง	3.55	.94	มาก
4. มีความรู้สึกเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40	3.84	.81	มาก	3.12	.88	ปานกลาง	3.48	.92	ปานกลาง
รวม	3.89	.71	มาก	3.23	.75	ปานกลาง	3.56	.80	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 ความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ด้าน	การทำประกันสังคมตามมาตรา 40						รวม		
	ทำ			ไม่ได้ทำ			\bar{x}	s	ระดับ
	\bar{x}	s	ระดับ	\bar{x}	s	ระดับ			
บริบท	4.00	.57	สูง	3.49	.66	ปานกลาง	3.74	.67	สูง
สิทธิประโยชน์	3.86	.64	สูง	3.35	.73	ปานกลาง	3.61	.73	สูง
รวม	3.93	.55	สูง	3.42	.63	ปานกลาง	3.68	.65	สูง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครโดยรวม มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.68$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริบท และด้านสิทธิประโยชน์ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.93$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริบท และด้านสิทธิประโยชน์ตามลำดับ

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริบท และด้านสิทธิประโยชน์ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ด้านบริษัท
จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านบริษัท	การทำประกันสังคมตามมาตรา 40						รวม		
	ทำ			ไม่ได้ทำ			\bar{x}	S	
	\bar{x}	S	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ			
1. ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความจำเป็นสำหรับแรงงานและครอบครัว	4.03	.75	สูง	3.30	.88	ปานกลาง	3.67	.89	สูง
2. แรงงานนอกระบบทุกคนควรเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40	3.95	.76	สูง	3.42	.93	ปานกลาง	3.69	.89	สูง
3. แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 คือการเพิ่มสิทธิประโยชน์	4.07	.77	สูง	3.73	.87	สูง	3.90	.84	สูง
4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นในประเทศไทย	4.11	.76	สูง	3.57	.92	สูง	3.84	.88	สูง
5. การเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ	4.12	.81	สูง	3.69	.88	สูง	3.91	.88	สูง
6. การเข้ารับบริการจากหน่วยงานประกันสังคมมีความสะดวก และมีประสิทธิภาพ	3.74	.79	สูง	3.20	.91	ปานกลาง	3.47	.89	ปานกลาง
รวม	4.00	.57	สูง	3.49	.66	ปานกลาง	3.74	.67	สูง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครโดยรวม มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านบริบท อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.74$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เกือบทุกข้ออยู่ในระดับสูง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 5. การเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ
มาตรา 40 สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อประสบปัญหาด้าน
สุขภาพที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานได้

ลำดับที่ 2 ข้อ 3. แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตาม
มาตรา 40 คือการเพิ่มสิทธิประโยชน์

ลำดับที่ 3 ข้อ 4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นใน
ประเทศไทย

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านบริบท อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=4.00$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 5. การเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ
มาตรา 40 สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อประสบปัญหาด้าน
สุขภาพที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานได้

ลำดับที่ 2 ข้อ 4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นใน
ประเทศไทย

ลำดับที่ 3 ข้อ 3. แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตาม
มาตรา 40 คือการเพิ่มสิทธิประโยชน์

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านบริบท อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง จำนวน 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 3. แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตาม
มาตรา 40 คือการเพิ่มสิทธิประโยชน์

ลำดับที่ 2 ข้อ 5. การเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ
มาตรา 40 สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อประสบปัญหาด้าน
สุขภาพที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานได้

ลำดับที่ 3 ข้อ 4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นใน
ประเทศไทย

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ด้านสิทธิประโยชน์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านสิทธิประโยชน์	การทำประกันสังคมมาตรา 40						รวม		
	ทำ			ไม่ได้ทำ			\bar{x}	ระดับ	
	\bar{x}	S	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ			
1. สิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 200 บาทต่อวัน ไม่เกิน 20 วันต่อปี เมื่อนอนโรงพยาบาลตั้งแต่ 2 วันขึ้นไป) ตรงกับความต้องการ	3.78	.91	สูง	3.20	1.01	ปานกลาง	3.49	1.01	ปานกลาง
2. สิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 500-1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลา 15 ปี) ตรงกับความต้องการ	3.74	.90	สูง	3.23	1.05	ปานกลาง	3.48	1.01	ปานกลาง
3. สิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต (การได้รับเงินค่าทำศพจำนวน 20,000 บาท ต่อราย) ตรงกับความต้องการ	3.66	.99	สูง	3.11	1.07	ปานกลาง	3.38	1.07	ปานกลาง
4. สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ (การได้รับเงินบำนาญชราภาพเมื่ออายุ ครบ 60 ปีบริบูรณ์) ตรงกับความต้องการ	4.03	.80	สูง	3.55	.92	สูง	3.79	.89	สูง
5. อัตราเงินสมทบมีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ	3.84	.82	สูง	3.28	.95	ปานกลาง	3.56	.93	สูง
6. คาดหวังว่าจะระบบประกันสังคมมาตรา 40 จะครอบคลุมสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือค่ายาค่ายออกบัญชี ยาหลักประกันแห่งชาติ ฯลฯ เพิ่มมากขึ้น	4.12	.83	สูง	3.77	.91	สูง	3.95	.89	สูง
รวม	3.86	.64	สูง	3.35	.73	ปานกลาง	3.61	.73	สูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.5 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครโดยรวม มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านสิทธิประโยชน์ อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.61$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง จำนวน 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 ข้อ 6. คาดหวังว่าระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 จะครอบคลุมสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ฯลฯ เพิ่มมากขึ้น

ลำดับที่ 2 ข้อ 4. สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ (การได้รับเงินบำเหน็จชราภาพเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์) ตรงกับความต้องการ

ลำดับที่ 3 ข้อ 5. อัตราเงินสมทบมีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านสิทธิประโยชน์ อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.86$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้เช่นเดียวกับกลุ่มโดยรวม

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านสิทธิประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.35$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง จำนวน 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้เช่นเดียวกับกลุ่มโดยรวม

4.3 การเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน

4.3.1 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีเพศต่างกัน

จากตารางที่ 4.6 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งรายข้อ และภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อระบบประกันสังคมมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน จำแนกเป็นรายชื่อ

เจตคติต่อระบบประกันสังคม	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{x}	S	\bar{x}	S		
1. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมสามารถเข้าถึงได้	3.59	.92	3.71	.94	1.40	.16
2. มีความไว้วางใจในการดูแลจากประกันสังคม	3.51	.88	3.62	.86	1.44	.15
3. รู้สึกศรัทธาต่อหลักการของมาตรา 40 ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตนคนอื่น	3.51	.90	3.58	.98	.75	.45
4. มีความรู้สึกเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40	3.49	.89	3.48	.95	.08	.94
รวม	3.52	.80	3.60	.81	.99	.32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของ
แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน

ด้าน	ชาย			หญิง			t	Sig.
	\bar{x}	S	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ		
บริบท	3.70	.69	สูง	3.79	.64	สูง	1.40	.16
สิทธิประโยชน์	3.58	.73	สูง	3.64	.74	สูง	.85	.40
รวม	3.64	.66	สูง	3.71	.63	สูง	1.20	.23

จากตารางที่ 4.7 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีความ
ตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งรายด้าน และภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ด้านบริบท

ด้านบริบท	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{X}	S	\bar{X}	S		
1. ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความจำเป็นสำหรับแรงงานและครอบครัว	3.67	.90	3.66	.89	.05	.96
2. แรงงานนอกระบบทุกคนควรเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40	3.62	.89	3.76	.89	1.82	.07
3. แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 คือการเพิ่มสิทธิประโยชน์	3.87	.81	3.93	.86	.72	.47
4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นในประเทศไทย	3.73	.90	3.96	.85	2.91**	.00
5. การเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ	3.85	.93	3.96	.81	1.46	.15
6. การเข้ารับบริการจากหน่วยงานประกันสังคมมีความสะดวก และมีประสิทธิภาพ	3.49	.92	3.45	.87	.44	.66
รวม	3.70	.69	3.79	.64	1.40	.16

**Sig. < .01

จากตารางที่ 4.8 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านบริบท ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นในประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.9 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านสิทธิประโยชน์ ทั้งรายชื่อ และภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ด้านสิทธิประโยชน์

ด้านสิทธิประโยชน์	ชาย				หญิง			t	Sig.
	\bar{x}	S	ระดับ	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ		
	7. สิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 200 บาทต่อวัน ไม่เกิน 20 วันต่อปี เมื่ออนโรงพยาบาลตั้งแต่ 2 วันขึ้นไป) ตรงกับความต้องการ	3.48	1.01	ปานกลาง	ปานกลาง	3.49	1.00		
8. สิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 500-1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลา 15 ปี) ตรงกับความต้องการ	3.47	1.03	ปานกลาง	ปานกลาง	3.50	.99	สูง	.33	.74
9. สิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต (การได้รับเงินค่าศพจำนวน 20,000 บาทต่อราย) ตรงกับความต้องการ	3.33	1.09	ปานกลาง	ปานกลาง	3.43	1.04	ปานกลาง	1.08	.28
10. สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ (การได้รับเงินบำนาญชราภาพเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์) ตรงกับความต้องการ	3.76	.87	สูง	สูง	3.82	.92	สูง	.78	.44
11. อัตราเงินสมทบมีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ	3.50	.92	สูง	สูง	3.61	.93	สูง	1.34	.18
12. คาดหวังว่าระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 จะครอบคลุมสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือค่ายานอกรถจักรยานยนต์ ยานพาหนะที่เสียหาย ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	3.94	.86	สูง	สูง	3.95	.91	สูง	.13	.89
รวม	3.58	.73	สูง	สูง	3.64	.74	สูง	.85	.40

4.3.2 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีอายุต่างกัน

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน

เจตคติต่อระบบประกันสังคม		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึงได้	ระหว่างกลุ่ม	3.164	2	1.582	1.826	.162
	ภายในกลุ่ม	430.635	497	.866		
	รวม	433.799	499			
2. มีความไว้วางใจในการดูแลจากประกันสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.498	2	.749	.991	.372
	ภายในกลุ่ม	375.388	497	.755		
	รวม	376.886	499			
3. รู้สึกศรัทธาต่อหลักการของมาตรา 40 ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตนคนอื่น	ระหว่างกลุ่ม	.477	2	.238	.270	.764
	ภายในกลุ่ม	439.259	497	.884		
	รวม	439.735	499			
4. มีความรู้สึกเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40	ระหว่างกลุ่ม	.406	2	.203	.239	.787
	ภายในกลุ่ม	422.199	497	.849		
	รวม	422.605	499			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.836	2	.418	.647	.524
	ภายในกลุ่ม	320.769	497	.645		
	รวม	321.605	499			

จากตารางที่ 4.10 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งภาพรวม และรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน

ด้าน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
บริบท	ระหว่างกลุ่ม	.341	2	.171	.383	.682
	ภายในกลุ่ม	221.206	497	.445		
	รวม	221.547	499			
สิทธิประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.743	2	.372	.694	.500
	ภายในกลุ่ม	266.105	497	.535		
	รวม	266.848	499			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.214	2	.107	.255	.775
	ภายในกลุ่ม	208.156	497	.419		
	รวม	208.370	499			

จากตารางที่ 4.11 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.12 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านบริบท ทั้งภาพรวม และรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ด้านบริบท

ด้านบริบท	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ระบบประกันสังคมมาตรา 40 มีความจำเป็นสำหรับแรงงานและครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	2	.878	1.097	.335
	ภายในกลุ่ม	497	.800		
	รวม	499			
2. แรงงานนอกระบบทุกคนควรเข้าสู่ระบบประกันสังคมมาตรา 40	ระหว่างกลุ่ม	2	.015	.019	.981
	ภายในกลุ่ม	497	.795		
	รวม	499			
3. แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 คือการเพิ่มสิทธิประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2	.490	.700	.497
	ภายในกลุ่ม	497	.700		
	รวม	499			
4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นในประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	.933	1.197	.303
	ภายในกลุ่ม	497	.779		
	รวม	499			
5. การเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ มาตรา 40 สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อประสบปัญหาด้านสุขภาพที่จะส่งผลต่อการหางานได้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.525	1.998	.137
	ภายในกลุ่ม	497	.764		
	รวม	499			
6. การเข้ารับบริการจากหน่วยงานประกันสังคมมีความสะดวก และมีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.075	1.349	.260
	ภายในกลุ่ม	497	.797		
	รวม	499			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.171	.383	.682
	ภายในกลุ่ม	497	.445		
	รวม	499			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญาดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ด้านสิทธิประโยชน์

ด้านสิทธิประโยชน์	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
7. สิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 200 บาทต่อวัน ไม่เกิน 20 วันต่อปี เมื่ออนโรงพยาบาลตั้งแต่ 2 วันขึ้นไป) ตรงกับความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.318	.313	.731
	ภายในกลุ่ม	497	1.015		
	รวม	499			
8. สิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 500-1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลา 15 ปี) ตรงกับความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.051	1.031	.357
	ภายในกลุ่ม	497	1.019		
	รวม	499			
9. สิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต (การได้รับเงินค่าศพจำนวน 20,000 บาทต่อราย) ตรงกับความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.510	3.110	.045
	ภายในกลุ่ม	497	1.129		
	รวม	499			
10. สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ (การได้รับเงินบำนาญชราภาพเมื่ออายุครบ 60 ปี บริบูรณ์) ตรงกับความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.188	.234	.791
	ภายในกลุ่ม	497	.802		
	รวม	499			
11. อัตราเงินสมทบมีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ	ระหว่างกลุ่ม	2	.346	.400	.671
	ภายในกลุ่ม	497	.866		
	รวม	499			
12. คาดหวังว่าระบบประกันสังคมมาตรา 40 จะครอบคลุมสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือค่ายานอวกาศผู้เสียหายแก่แห่งชาติ ฯลฯ เพิ่มมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	.738	.940	.391
	ภายในกลุ่ม	497	.785		
	รวม	499			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.372	.694	.500
	ภายในกลุ่ม	497	.535		
	รวม	499			

จากตารางที่ 4.13 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านสิทธิประโยชน์ ทั้งภาพรวม และรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

4.3.3 เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน

เจตคติต่อระบบประกันสังคม	โสด			สมรส			t	Sig.
	\bar{x}	S	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ		
1. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึงได้	3.65	.98	สูง	3.64	.90	สูง	.08	.94
2. มีความไว้วางใจในการดูแลจากประกันสังคม	3.53	.91	สูง	3.58	.84	สูง	.58	.56
3. รู้สึกศรัทธาต่อหลักการของมาตรา 40 ว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตนคนอื่น	3.55	.96	สูง	3.54	.93	สูง	.07	.95
4. มีความรู้สึกเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40	3.53	.96	สูง	3.45	.89	ปานกลาง	.94	.35
รวม	3.57	.82	สูง	3.55	.79	สูง	.15	.88

จากตารางที่ 4.14 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งภาพรวม และรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน

ด้าน	โสด			สมรส			t	Sig.
	\bar{x}	S	ระดับ	\bar{x}	S	ระดับ		
บริบท	3.69	.66	สูง	3.78	.67	สูง	1.42	.16
สิทธิประโยชน์	3.57	.74	สูง	3.63	.73	สูง	.85	.39
ภาพรวม	3.63	.65	สูง	3.71	.64	สูง	1.22	.22

จากตารางที่ 4.15 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ด้านบริษัท

ด้านบริษัท	ได้ด		สมรส		t	Sig.
	\bar{x}	S	\bar{x}	S		
1. ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความจำเป็นสำหรับแรงงานและครอบครัว	3.60	.89	3.71	.90	1.44	.15
2. แรงงานนอกระบบทุกคนควรเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40	3.66	.89	3.71	.89	.58	.56
3. แนวทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 คือการเพิ่มสิทธิประโยชน์	3.89	.83	3.91	.84	.26	.79
4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นในประเทศไทย	3.74	.89	3.91	.88	2.07*	.04
5. การเปิดโอกาสให้ผู้เอาชีวิตรอดสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจมาตรา 40 สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อประสบปัญหาด้านสุขภาพที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานได้	3.81	.88	3.98	.86	2.15*	.03
6. การเข้ารับบริการจากหน่วยงานประกันสังคมมีความสะดวก และมีประสิทธิภาพ	3.47	.92	3.47	.88	.04	.97
รวม	3.69	.66	3.78	.67	1.42	.16

*Sig. < .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านบริบท ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 4. เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นในประเทศไทย และข้อ 5. การเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ มาตรา 40 สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อประสบปัญหาด้านสุขภาพที่จะส่งผลต่อการทำงานได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ด้านสิทธิประโยชน์

ด้านบริษัท	โสด		สมรส		t	Sig.
	\bar{x}	S	\bar{x}	S		
1. สิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 200 บาทต่อวัน ไม่เกิน 20 วันต่อปี เมื่ออนโรงพยาบาลตั้งแต่ 2 วันขึ้นไป) ตรงกับความต้องการ	3.43	1.02	3.52	.99	1.00	.32
2. สิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ (การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 500-1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลา 15 ปี) ตรงกับความต้องการ	3.50	1.03	3.48	.99	.19	.85
3. สิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต (การได้รับเงินค่าทำศพจำนวน 20,000 บาทต่อราย) ตรงกับความต้องการ	3.34	1.05	3.41	1.08	.75	.45
4. สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ (การได้รับเงินบำนาญชราภาพเมื่ออายุ ครบ 60 ปีบริบูรณ์) ตรงกับความต้องการ	3.78	.87	3.80	.91	.17	.87
5. อัตราเงินสมทบมีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ	3.53	.93	3.57	.93	.47	.64
6. คาดหวังว่าระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 จะครอบคลุมสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือค่ายานอวกาศสุขภาพศึกษา ค่าเช่าที่พัก ฯลฯ เพิ่มมากขึ้น	3.86	.90	4.00	.87	1.72	.09
รวม	3.57	.74	3.63	.73	.85	.39

จากตารางที่ 4.17 พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ด้านบริบท ทั้งภาพรวม และรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักของแรงงาน ผู้วิจัยสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุป

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

2) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพสมรส

5.1.3 สมมุติฐานการวิจัย

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 แตกต่างกัน

5.1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 จำนวน 1,293,285 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973 : 1088) ที่ขนาดประชากร ๐๐ ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน แต่ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ปรับเพิ่มขึ้นเป็น จำนวน 500 คน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

5.1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของแรงงาน เป็นแบบสอบถามแบบคำถามปลายเปิด (open end) และเป็นแบบเลือกตอบ (multiple choices)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.84 และช่วงค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.24-0.69

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.94 และช่วงค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.35-0.79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบใน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2559 จำนวน 500 คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบตามจำนวน

5.1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) วิเคราะห์ระดับเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงาน
 - 3.1) เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)
 - 3.2) เปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานที่มีอายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA : F-test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe'

5.1.8 สรุปผลการวิจัย

- 1) แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกระหว่างกลุ่มที่ทำกับไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 พบว่า กลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติอยู่ในระดับมาก กลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ภาพรวม อยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาจำแนกระหว่างกลุ่มที่ทำกับไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 พบว่า กลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักอยู่ในระดับสูง กลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักอยู่ในระดับปานกลาง
- 3) แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งรายด้าน และภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผล

1) จากผลการวิจัยที่พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.56$) และเมื่อพิจารณาจำแนกระหว่างกลุ่มที่ทำกับไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 พบว่า กลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$) กลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.23$) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าแม้ระดับเจตคติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครจะอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีค่าเฉลี่ยไม่สูงมากนัก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่ทำและกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 ในจำนวนเท่าๆ กัน ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกระหว่างกลุ่มที่ทำและกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 จะพบระดับเจตคติที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยแรงงานนอกระบบกลุ่มที่ทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกันสังคมตามมาตรา 40 มีค่าเฉลี่ยระดับเจตคติสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 ค่อนข้างมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการทำประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นการประกันตนของบุคคลที่มีใช้ลูกจ้างในสถานประกอบการ หรือเป็นการประกันตนของบุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระ หรือที่เรียกว่า “ผู้ประกันตนโดยอิสระ” ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ประกันตนที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นผู้ประกันตน ต้องมีความรู้สึกศรัทธาและเชื่อมั่นในการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 รวมทั้งเห็นว่าระบบประกันสังคมสามารถเป็นที่พึ่งได้และมีความไว้วางใจในการดูแลจากระบบประกันสังคม ดังนั้นแรงงานนอกระบบกลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 จึงมีค่าเฉลี่ยระดับเจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 สอดคล้องกับการวิจัยของ ญานวรุตม์ หงษ์กิจ (2554) ที่ศึกษาสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีประกันสังคม และไม่มีประกันสังคม ผลการศึกษาพบว่า แรงงานส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการประกันตนตามมาตรา 40 แต่ยังไม่มีความรู้เพียงพอในการตัดสินใจเข้าร่วมประกันสังคมดังกล่าว เอี่ยมพร ศิริรัตน์ (2554 : 46-62) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการประกันสังคม อัตราเงินสมทบที่สามารถจ่ายได้ และการตัดสินใจเข้าสู่ระบบการประกันสังคม กับประโยชน์ทดแทนที่คาดหวังของแรงงานนอกระบบ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการประกันสังคม อัตราเงินสมทบที่สามารถจ่ายได้ และการตัดสินใจเข้าสู่ระบบการประกันสังคม กับประโยชน์ทดแทนที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับน้อยถึงระดับมาก และประสิทธิศักดิ์ ศิริจารุกัทร และไพฑูริย์ พิมพ์ (2550 : 72) ที่ศึกษาความรู้และเจตคติต่อระบบประกันสังคมของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อระบบประกันสังคมภาพรวมอยู่ในระดับสูง

2) จากผลการวิจัยที่พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.68$) และเมื่อพิจารณาจำแนกระหว่างกลุ่มที่ทำกับไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 พบว่า กลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.93$) กลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีความตระหนักอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.42$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่ทำและกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 ในจำนวนเท่าๆ กัน ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกระหว่างกลุ่มที่ทำและกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 จะพบระดับความตระหนักที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยแรงงานนอกระบบกลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีค่าเฉลี่ยระดับความตระหนักสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 ค่อนข้างมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการทำประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นการประกันตนของบุคคลที่มีใช้ลูกจ้างในสถานประกอบการ หรือเป็นการประกันตนของบุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระ หรือที่เรียกว่า “ผู้ประกันตนโดยอิสระ” ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ประกันตนที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นผู้ประกันตนต้องคำนึงถึงเหตุผล เหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการทำงานที่เกิดจากการรับรู้และการคิด ทั้งในด้านบริบท และด้านสิทธิประโยชน์ ของประกันสังคมตามมาตรา 40 ดังนั้นแรงงานนอกระบบกลุ่มที่ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 จึงมีค่าเฉลี่ยระดับความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 สอดคล้องกับการวิจัยของ ฌภัทร สุตถนอม (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของแรงงานนอกระบบในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สาเหตุที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตรา 40 คือ การมีทัศนคติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ดีและมีความเชื่อมั่นในระบบประกันสังคมว่าเป็นระบบที่มีความมั่นคงสูง ดำเนินการโดยรัฐบาล และมีค่าใช้จ่ายน้อย

3) จากผลการวิจัยที่พบว่า แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ทั้งรายด้านและภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความศรัทธา/เชื่อมั่น และรู้สึก/สำนึกถึงความสำคัญของระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อุดร ชัยวรากรณ์ (2543 : 67-73) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้ประกันตนต่อระบบประกันสังคมกรณีศึกษา สำนักงานประกันสังคมจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันตนที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบประกันสังคมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ธรรมนูญ บุณรักษา (2556 : 67) ที่ศึกษาการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า แรงงานนอกระบบที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ไม่แตกต่างกัน สุชาติ เปรมสุริยา (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจประกันตนของผู้ประกอบอาชีพซักรีดแท็กซี่ในการสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 40 พบว่า อายุและสถานภาพการสมรสของผู้ประกอบอาชีพอิสระซักรีดแท็กซี่ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 และ เพชรมณี หลวงจันทร์ดวงศ์ (2555 : 115) ศึกษาความพร้อมในการเข้าระบบประกันสังคมของสถานประกอบการขนาดเล็กในอำเภอจันทบุรี นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะงาน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันสังคมของลูกจ้าง ไม่มีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ระบบการประกันสังคมของลูกจ้าง และเมื่อแยกพิจารณาเป็นความพร้อมในประเด็นต่างๆ พบว่า ด้านความเชื่อมั่น ด้านความสนใจ และด้านความตระหนักเห็นคุณค่าในการเข้าสู่ระบบการประกันสังคมของลูกจ้าง ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้ ลักษณะงาน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันสังคมของลูกจ้างไม่มีผลต่อความพร้อมในด้านดังกล่าว

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในสองแนวทาง ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยที่พบว่าเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากและ/หรือสูงนั้น เมื่อพิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้วยังถือว่ายังไม่สูงมากนัก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบประกันสังคมควรพิจารณาประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมให้กับแรงงานเพิ่มเติม

2) แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 มีเจตคติและความตระหนักอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบประกันสังคม ควรพิจารณาประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมให้กับแรงงานกลุ่มที่ไม่ได้ทำประกันสังคมตามมาตรา 40 เพิ่มเติม

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและ/หรือเชิงยืนยันของพฤติกรรมการตัดสินใจใช้ระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร หรือพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ

2) ควรทำการศึกษาเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบเฉพาะกลุ่ม อาทิเช่น พ่อค้าแม่ค้า คนขับมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ฯลฯ โดยอาจพิจารณาในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ

3) ควรมีการศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรที่อาจจะส่งผลต่อเจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบจำแนกตามพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ โดยอาจพิจารณาตามกลุ่มอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กระทรวงแรงงาน. (2559). *สถิติแรงงานประจำปี 2558*. กรุงเทพฯ : กองเศรษฐกิจแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน.
- จรรยา ชื่นจ่าย. (2546). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนเพื่อสร้างความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านยะหา อำเภอยะหา จังหวัดยะลา*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จันทน์ เกียรติโพธา. (2542). *ความตระหนักในมลพิษทางอากาศของตำรวจจราจรกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชม ภูมิภาค. (2523). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ญาณวรุฒม์ หย่งกิจ. (2554). *สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณภัทร สุดถนอม. (2556). *การเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของแรงงานนอกระบบในจังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดาราพรรณ ธนะศรี. (2556). *การตัดสินใจเข้าสู่ระบบประกันสังคมของแรงงานนอกระบบชาวไทยในเขตภาคกลาง*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ทงศักดิ์ ประสบกิตติคุณ. (2534). *การประเมินค่าความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดตราด*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธมนวรรณ บุญรักษา. (2556). *การตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2542 มาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นันทนา ธรรมบุศย์. (2540). การเข้าใจตนเองและผู้อื่น. *วารสารแนว*. 13(168) : 13 –19.
- นิคม จันทวิหุร. (2546). *กฎหมายแรงงาน : แนวคิดและปัญหา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2531). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ : เกษมศรีอนันต์.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2523). *เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาจิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประสิทธิ์ศักดิ์ ศิริจารุภัทร และไพฑูริย์ พิมพ์. (2550). *ความรู้และเจตคติต่อระบบประกันสังคมของ นักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. กรุงเทพฯ : รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. 2535. *วิทยาการศึกษาสังคมไทยวิธีใหม่แห่งการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ฝ่ายข้อมูล และ เผยแพร่ข้อมูลองค์การพัฒนาเอกชน.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- ปิยพล บุญมี. (2553). *มาตรการทางกฎหมายในการจัดสวัสดิการ : ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอก ระบบ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณี ช. เจนจิต. (2538). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน แกรมมี.
- พิชญ์สินี ศรีเดช. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครประกันสังคมมาตรา 40 ของผู้ทำงานที่ บ้านในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพชรณีย์ หลวงจันทร์ดวงศ์. (2555). *ความพร้อมในการเข้าระบบประกันสังคมของสถาน ประกอบการขนาดเล็กในอำเภอจันทะบุรี นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพวรรณ ธรรมวิฐาน. (2544). *ความตระหนักถึงผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อ สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญ ศึกษา จังหวัดนครพนม*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2531). *เอกสารการสอนชุดจิตวิทยาทั่วไป. หน่วยที่ 8-15 : เจตคติ กับพฤติกรรมมนุษย์*, โดยสุนทรี โคมิน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รวีวรรณ วัฒนพานิช. (2554). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มี ต่อการประกันสังคมตามมาตรา 40* ศึกษากรณี ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในพื้นที่เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*. 5(2) : 69-73.
- รักษ์ ห้วยเรไร. (2551). *การศึกษาและการสร้างโปรแกรมพัฒนาการตระหนักรู้ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ ของนักเรียนวัยรุ่น*. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา การแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรางคณา ชาวเชียร. (2540). *ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการแพทย์ตามโครงการ ประกันสังคมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : รุ่งเรือง.
- ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ ระดับชาติ. (2558). *แรงงานนอกระบบ*. [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://laboroutsides.blogspot.com/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส. วาสนา ประมวลพฤกษ์. (2542). ทักษะคิดในแง่ของจิตวิทยา. *วัดผลการศึกษา*. 2(2) : 1-6.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2553). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). *รายงานนอกระบบ ปี 2559*. [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/survey/surpop2-2-4.html>
- สำนักงานประกันสังคม. (2559). *ผู้ประกันตนนอกระบบ (ม.40)*. [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://www.sso.go.th/wpr/category.jsp?lang=en&cat=876>
- สำนักงานประกันสังคม. (2547). *เอกสารวิชาการเรื่องการขยายความคุ้มครองการประกันสังคมสู่ เศรษฐกิจนอกระบบในประเทศไทย*. นนทบุรี : กองแผนงานและสารสนเทศ
- สำนักงานประกันสังคม. (2548). *ความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานนอกระบบ*. (เอกสารอัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2549). การประเมินเส้นความยากจนของประชากรไทยและการกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ. *เอกสารวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร* เล่มที่ 3/2539. 14(3) : 40-43.
- สุชาติ เปรมสุริยา. (2545). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจประกันตนของผู้ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่ในการสมัครเป็นผู้ประกันตน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 40*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุทธิคุณ กมลรัตน์. (2555). *ความพึงพอใจด้านประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ของพนักงาน บริษัท ชินวงศ์ฟู้ด จำกัด*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข.
- สุภามาศ โกมลสิงห์. (2550). *การศึกษาแนวทางการจ่ายเงินประกันสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบ: กลุ่มทาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนนจันทร์ วุฒิจันทร์. (2548). *ความคิดเห็นที่มีต่อการขอรับบริการทางการค้าประกันสังคมของบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2533). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสน่ห์ สุพุทธิ. (2541). *ความรู้และพฤติกรรมของผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 : ศึกษา เฉพาะกรณี มหาวิทยาลัยมหิดล*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อรุณลักษณ์ ดิษบรรจง. (2559). *การประเมินการขยายประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบในมิติทาง เศรษฐกิจและสังคม กรณีศึกษากลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยนเรศวร
- อังคณา ทักษะวิระษพันธ์. (2543). *แนวทางการประชาสัมพันธ์กองทุนประกันสังคมสำหรับผู้ประกันตน*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุตร ชัยวรากรณ์. (2543). *ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้ประกันตนต่อระบบประกันสังคม กรณีศึกษา สำนักงานประกันสังคมจังหวัดปัตตานี*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา พัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอี่ยมพร ศิริรัตน์. (2554). *การรับรู้และ ทัศนคติเกี่ยวกับการประกันสังคม อัตราเงินสมทบที่สามารถ จ่ายได้ และการตัดสินใจเข้าสู่ระบบการประกันสังคม กับประโยชน์ทดแทนที่คาดหวังของ แรงงานนอกระบบ*. *วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 3(3) : 46-62.
- Bloom, B.S. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York : Mc Graw – Hill Book Company.
- Goleman D. (1998). *Working with emotional intelligence*. New York : Bantam Book.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : Mc Graw-Hill Book Company.
- ILO. (2002). *Women and Men in the Informal Economy: A Statistical Picture*. Online Available <http://www.ilo.org>.retrieved on 2009/12/15.
- Lynn, A.B. (2005). *The EQ difference : a powerful plan for putting emotional intelligence to work*. New York : Amacon.
- Shaw, M.E. and Wright, J.M. (1967). *Scales for the Measurement of Attitude*. New York : McGraw-Hill Book Company
- Robbin, S.P. (1993). *Organizational Behavior*. 6th edition. New Jersey: A imon & Schuster.
- Thurstone, L.L. (1967). *Attitude Theory and Measurement*. New York : John Wiley Sons.
- Triandis, H. (1971). *Attitudes and Attitudes Change*. New York : John Wiley and Son, Ins.
- Weisinger, H. (1998). *Emotional Intelligence at work : The untapped edge for success*. San Francisco, California : Jossey-Bass.
- Yamane, T. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. 3rded. New York : Harper and Row.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เจตคติและความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตาม
มาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร
และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เจตคติต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40
ตอนที่ 3 ความตระหนักต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40

ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 หมายถึง บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตาม มาตรา 33 และผู้ประกันตนโดยสมัครใจ มาตรา 39 ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรือแรงงานนอกระบบที่สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

เจตคติ หมายถึง การแสดงถึงความชอบและความความคิดเห็นของแรงงานนอกระบบที่มีต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40

ความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและความสำนึกของแรงงานนอกระบบที่มีต่อระบบประกันสังคมตามมาตรา 40

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแรงงาน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และกรอกข้อมูลลงในช่องว่างตามสภาพจริงในปัจจุบันของท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. ระดับการศึกษาสูงสุด

1. ต่ำกว่าประถมศึกษา 2. ระดับประถมศึกษา
 3. ระดับมัธยมศึกษา หรือ ปวช. 4. ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส.
 5. ระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า

3. อายุปัจจุบัน.....ปี (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปให้นับเป็น 1 ปี)

4. สถานภาพ

1. โสด 2. สมรส
 3. หม้าย 4. หย่าร้าง/แยกกันอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจัดให้มีระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 ขึ้นในประเทศไทย					
5. ท่านคิดว่าการเปิดโอกาสให้ผู้มีอาชีพอิสระสามารถเข้าทำประกันสังคมโดยสมัครใจ มาตรา 40 สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเมื่อท่านประสบปัญหาด้านสุขภาพที่จะส่งผลต่อการทำงานได้					
6. ท่านคิดว่าการเข้ารับบริการจากหน่วยงานประกันสังคมมีความสะดวก และมีประสิทธิภาพ					
ด้านสิทธิประโยชน์					
7. ท่านคิดว่าสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย (คือการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 200 บาทต่อวัน ไม่เกิน 20 วันต่อปี เมื่ออนโรงพยาบาลตั้งแต่ 2 วันขึ้นไป) ตรงกับความต้องการของท่าน					
8. ท่านคิดว่าสิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ (คือการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้จำนวน 500 - 1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลา 15 ปี) ตรงกับความต้องการของท่าน					
9. ท่านคิดว่าสิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต (คือการได้รับเงินค่าพาศพจำนวน 20,000 บาทต่อราย) ตรงกับความต้องการของท่าน					
10. ท่านคิดว่าสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ (คือการได้รับเงินบำนาญชราภาพเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์) ตรงกับความต้องการของท่าน					
11. ท่านคิดว่าอัตราเงินสมทบมีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ					
12. ท่านหวังว่าระบบประกันสังคมตามมาตรา 40 จะครอบคลุมสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ฯลฯ เพิ่มขึ้น					

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

